

Wdizh chul cheen Jesucrist kwaan mkee Juan

Wdizh Naban ngok myet

1 ¹ Lee Wdizh Naban ngu axta mbizh yilotlaka, nu lee Wdizh Naban nzola kwaan Dios, nu lee Wdizh Naban nak Dios. ² Nu lee Wdizh Naban nzola kwaan Dios axta yilo. ³ Nu rese kwaan nzho mdexkwaaw Dios kwaan Wdizh Naban, nu rese kwaan nzho nik tuba namdexkwaat techo. ⁴ Lee Wdizh Naban nak yalnaban, nu lee yalnaban nak xni kwaan nzaa xni lo rese myet yizhyo. ⁵ Nu lee xni ne nzaa xni lo yalnakaw nu lee yalnakaw nyent mod saaw lo xni ne.

⁶ Nu Dios mxaal tub xaa le Juan, ⁷ zee zaa xaa kwent cheen xaa yaad, xaa nak xni, zee rese xaa wii lo xaa. ⁸ Naleet Juan nak xni, per lee Juan nak tub xaa mzaa kwent cheen xni, ⁹ nu lee xni kwaan wlipa nzaa xni lo rese myet, yaad yizhyo ne.

¹⁰ Lee Wdizh Naban myaad lo yizhyo ne, nu nixa leeka Wdizh Naban nak xaa mdexkwaaw yizhyo ne, per lee re xaa yizhyo ne namlebeyyt Wdizh Naban. ¹¹ Myaad Wdizh Naban lo xkyizhyo xaa, per namkayaat re xmyet xaa xaa. ¹² Per lee rese xaa mkayaa Wdizh Naban nu mwii lo xaa, mzaa xaa yalnabeyy lo xaa gak xaa xinn Dios. ¹³ Nu lee re xaa ne ngol stub welt zee gak xaa xinn Dios, per nanakta nel nzhekla myeta o nel nzhekla xuz xaa o xnaa xaa, kwaane naka nel sbaa nzhekla Dios.

¹⁴ Lee Wdizh Naban ngok myet, nu mban xaa nu ngu xaa lo re be, nu ngune nu yalnabela cheen xaa, nu ngune nu wli nak xaa. Noka ngune nu lo xni cheen xaa, nu kwaane mlu nebse lee xaa nak Xgann Dios. ¹⁵ Juan mzaa kwent cheen xaa nu nzhé:

—Kwent cheen xaa mza na, leezha ngunii na, lee xaa nze ngwluzh lo na per mas nonra xaa lo na, nel lee xaa nzhola axta yilo gorna zeeraka gal na.

¹⁶ Nel nadoo doo nak xaa, mlu xaa yalnabela cheen xaa lo nu, nu tubka nlu xaaya. ¹⁷ Yilo mzaa Dios ley lo Ches; per leezha myaad Jesucrist, Dios mlu yalnabela cheen xaa nu mod wli nak xaa. ¹⁸ Nik tub xaa zer ne lo Dios; nebse Xgann xaa ngune lo xaa, xaa techosa lo xaa, nu lee xaa nak xaa mlu xomod nak Dios.

Juan Xaa Nchubnis, mzaa kwent cheen Jesús

(Mt. 3:11-12; Mr. 1:7-8; Lc. 3:15-17)

¹⁹ Lee re xaa nabeyy nu, xaa Israel, xaa nzho yezh Jerusalén, mxaal xaa re ngwleyy nu re xaa nle yudar xaa zee yanabdizh xaa lo Juan zee ne xaa cho nak Juan. ²⁰ Nu klar doo nzhé Juan lo re xaa:

—Nanakt na Crist, Xaa Mxaal Dios Nabeyy.

²¹ Zee mbare re xaa mnabdizh:

—¿Cho nak lu zeey? ¿Che lu nak Li, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo?

Juan mkeb nzhé:

—Nanakt na Li.

Zee lee re xaa mbare nzhé:

—¿Che lu nak stub xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, xaa nak kwent yaad?

Lee xaa mkeb nzhé:

—Nanakt na xaa ba.

²² Zee lee re xaa nzhé:

—¿Cho nak lu zeey? Nkin yé nu tub kwaan lo re xaa mxaal nu. ¿Che nzho mod né lu lo nu, cho nak lu?

²³ Juan mkeb modxa nzhé Chay, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo:

—Na nak kwenta tub bos kwaan nii paro nanzhot myet: “Bxal gu tub naz nali ze Xaa Nabeyy”. [Is. 40:3]

²⁴ Zee lee re xaa mxaal re xaa fariseo mnabdizh lo Juan, ²⁵ nu nzhé xaa:

—Chelee lu nanakt lu Xaa Mxaal Dios Nabeyy, nixa nanakt lu Li, nixa nanakt lu tub xaa mkayaa wdizh lo Dios yilo, ¿chozhiin nchubnis lu?

²⁶ Juan mkeb nzhé:

—Na nchubnis kwaan nis, per lo re gu nzho stub xaa nanlabeyyt gu.

²⁷ Xaa ne nze gwluzh lo na, nu nonra xaa lo na zee nixa tich xkyelyed xaa nanzhaalt xek na.

²⁸ Re kwaane ngok tub pa le Betania, stub lad roo yuu Jordán, pa mchubnis Juan.

Jesús nak xmbakxiil Dios

²⁹ Stub mbizh, Juan ngune lo Jesús mzebii gax lo Juan, zee nzhé Juan:

—iWii re gu, xaa ne nak Xmbakxiil Dios, xaa kiib jwalt cheen rese myet yizhyo ne! ³⁰ Xaa ne nak xaa mza na kwent leezha ngunii na lo gu: “Gwluzh lo na nze stub xaa mas nonra lo na, nel lee xaa nzho axta yilo leezha zeeraka gal na”. ³¹ Nu nixa nanlabeyyt na xaa, per na nchubnis zee lee re xaa Israel labeyy xaa.

³² Nu noka mzaa Juan kwent, nzhé xaa:

—Ngune na lee Mbi Naban nyaad naz yiba mod tub palom, nu mlaya cho xaa. ³³ Nu na seetaka nanet na cho nak xaa, per xaa mxaal na zee chubnis na kwaan nis, nguné lo na: “Loka xaa kwaan ne lu la Mbi Naban cho, nu kwaz Mbi Naban kwaan lee xaa, xaa zee nak xaa chubnis kwaan Mbi Naban”. ³⁴ Nu na nguneya, kwaanzee nza na kwent lee xaa nak Xgann Dios.

Xaa yilotlaka mseed lo Jesús

³⁵ Nu stub mbizh, Juan nzo leeka zee, kwaan chop xaa kwaan mseed lo xaa. ³⁶ Gorna ngune Juan lee Jesús nzhaded, zee nzhé xaa:

—iWii gu, xaa ba nak Xmbakxiil Dios!

³⁷ Gorzee lee rop xaa mseed lo Juan, mbin nzhé Juan kwaan, zee mreke xaa tich Jesús. ³⁸ Jesús mzere yenn; nu gorna ngune xaa lee rop xaa ne nzeke tich xaa, zee mnabdizh xaa lo xaa:

—¿Chozhiin nzeke gu tich na?

Lee rop xaa nzhé:

—Dix Maestr, ¿pa nzho lu?

³⁹ Jesús mkeb nzhé:

—Te gu zee ne gu.

Zee ngwa rop xaa ne, zee ngune xaa pa nzho xaa, nu mlaz xaa kwaan lee xaa las cuatro axta mkaw yizhyo.

⁴⁰ Lee rop xaa mbin kwaan nzhé Juan nu mreke xaa tich Jesús, tub xaa le Ndres, wech Simón Pér. ⁴¹ Nu leeka gorzee nguzechzh Ndres wech xaa Pér, nu nzhé xaa lo xaa:

—Ngune nu lo Xaa Mxaal Dios Nabeyy, xaa nak Crist.

⁴² Zeera mbe Ndres Pér pa nzo Jesús, gorna ngune Jesús lo xaa nu nzhé xaa lo xaa:

—Lu nak Simón, xgann Juan, per nal role lu Cefas. (Wdizh ne nak “Pér”.)

Jesús mrezh Lip nu Nat

⁴³ Stub mbizh, Jesús mroo nzha naz yizhyo Galilea, zee ngune xaa lo Lip nu nzhé xaa lo xaa:

—Reke tich na.

⁴⁴ Lip nak tub xaa yezh Betsaida, lazh Ndres rop Pér. ⁴⁵ Lip ngwakwaan Nat, nu nzhé lo xaa:

—Ngune nu lo xaa kwaan mzaa Ches kwent cheen lo re yech cheen ley, nu leeka lee xaa mzaa re xaa yilo kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa. Xaa zee nak Jesús, xinn Che, xaa yezh Nazaret.

⁴⁶ Nat nzhé:

—iNyent mod yo tub xaa wen yezh Nazaret!

Lip nzhé:

—Chaa, zee ne lu.

⁴⁷ Gorna ngune Jesús lee Nat mzhin gax lo xaa, nzhé xaa:

—Nee nze tub xaa wlipa nak tub xaa sawlazzh be, xaa Israel, xaa nankadet.

⁴⁸ Zee nzhé Nat:

—¿Xomod nlabeyy lu na?

Jesús mkeb nzhé:

—Gorna zeeraka kwezh Lip lu, ngune na lo lu gorna nzob lu xan tub yag ig.

⁴⁹ Nat nzhé:

—Maestr, ilu nak Xgann Dios, lu nak rey lo sawlazzh be, re xaa nak dii cheen Israel!

⁵⁰ Jesús mkeb nzhé:

—Nel nii na lo lu ngune na nzob lu xan tub yag ig, zee nzak lu na nak Xgann Dios. Per nara ne lu re kwaan mas grora ke kwaane.

⁵¹ Noka nzhé Jesús:

—Wlipa na nii na lo gu, zne gu lee yiba xal, nu lee re mandad cheen Dios la nu yixoob lo na; nel na nak Xaa Mzhin Ngok Myet.

Mle Jesús tub kwaan gro lo tub jondang yezh Caná

2 ¹ Ngok yon mbizh ngu tub jondang Caná, yezh cheen Galilea. Lee xnaa Jesús nzo baa; ² Jesús nu nu, xaa mseed lo xaa, noka mrezh xaa re nu ya nu jondang. ³ Leezha mbare xis ub lee xnaa Jesús nzhé lo Jesús:

—Nyentra xis ub.

⁴ Jesús mkeb nzhé:

—¿Chozhiin naab lu kwaane lo na? Nal nyent mod le na yudar lu nel zer zhin gor kwaan le na kwaane.

⁵ Lee me nzhé lo re mos, xaa ngiiz xis ub:

—Ble gu rese kwaan né xaa lo gu.

⁶ Baa nzhi tub xop yas ke, kwaan ngo re nu nis leen leezha nle nzhul nu nu lo Dios. Nu leen kad tub yas nyu tub tapgal o tub gayoo litr nis.

⁷ Jesús nzhé lo re mos:

—Chezhe gu nis leen re yas ba.

Nu mtezhe re xaaya. ⁸ Zee nzhé Jesús lo re xaa:

—Bloo gu chepa, nu be guya lo xaa nabeyy lo re gu zee le xaa preba.

Snee mle xaaya. ⁹ Lee xaa ne mle preb nis kwaan ngok xis ub, nu nixa nanet xaa pa mrooya; nebse re xmos xaa ne pa mrooya, nel re xaa mtezhe nis leen yas. Zee lee xaa nabeyy lo re mos mrezh xaa mchelya, ¹⁰ zee nzhé xaa lo xaa:

—Rese xaa yilotlaka ngiiz xis ub kwaan mas wen, zee gorna lee re xaa nze jondang ngulola ngu xis ub kwaan mas wen, nu zeera ngiiz xaa xis ub kwaan nanakt kwaan wen. ¡Per lee lu rebes mle luya, mlozhaw lu kwaan wen zee kiiz luya axta gwluzh!

¹¹ Kwaane mle Jesús yezh Caná yizhyo cheen Galilea nu kwaane ngoka kwaan yilotlaka kwaan gro kwaan mle xaa. Nu snee mlu xaa yalnabeyy cheen xaa, nu rese nu, xaa mseed lo xaa, mzelo ngwii lo xaa.

¹² Ngulo mded kwaane, zee mkato xaa naz yezh Capernaum, kwaan xnaa xaa, nu kwaan re wech xaa, nu kwaan re nu, xaa mseed lo xaa, nu mlaz xaa baa lak mbizh.

Jesús ntexonn re xaa nto ma leen yidoo

(Mt. 21:12-13; Mr. 11:15-18; Lc. 19:45-46)

¹³ Jesús nguxoob naz Jerusalén leezha merla zhin yalni cheen re nu, xaa Israel, kwaan le Paskwa, pa nselazh nu xomod mloo Dios re xey nu Egipto. ¹⁴ Nu lo lach jwer yidoo ngune Jesús lo re xaa nto ngoon, xaa nto mbakxiil, xaa nto palom, nu re xaa nchee demi nzhi baa. ¹⁵ Gorna ngune xaa kwaane, mzen xaa tub le doo nu mdexkwaa xaa tub bins nu mloo xaa re xaa lo lach roo yidoo, kwaan re xmbakxiil xaa nu kwaan re xngoon xaa. Nu mchech xaa re xdemi re xaa kachee demi, nu mtexche xaa xmes re xaa. ¹⁶ Nu lo re xaa nto palom, nzhé xaa:

—¿Cho gor koo gu re xma gu nee? ¡Nalet gu li Xuz na barati!

¹⁷ Zee lee re nu, xaa mseed lo xaa, mselazh kwaan nzhé xtizh Dios, kwaan nzhé: “Nzhak selos na ne na xomod nle re xaa li lu, nu kwaane le zee gut re xaa na”. [Sal. 69:9]

¹⁸ Lee re xaa non lo nu mnabdizh lo xaa:

—¿Xana kwaan gro le lu, zee luu lee lu nkano yalnabeyy le kwaane?

¹⁹ Jesús mkeb nzhé:

—Blux gu yidoo ne, zee chonaka mbizh za naya.

²⁰ Lee re xaa non nzhé:

—Tub choobxop liin mza xaa yidoo ne, nu lee lu né, chonaka mbizh za luya.

²¹ Per yidoo kwaan kazaa Jesús kwent nak leeka kwerp cheen xaa.

²² Kwaanzee leezha mroban xaa, lee nu, re xaa mseed lo xaa, mselazh kwaan nzhé xaa, nu mzeen nu lee kwaan nii xtizh Dios nu kwaan nzhé Jesús nak kwaan wli.

Jesús nlabeyy rese myet

²³ Leezha mzo Jesús Jerusalén, yalni cheen Paskwa, zyen doo xaa mzelo ngwii lo xaa mod Xaa Mxaal Dios Nabeyy, nel mwii re xaa lo re kwaan gro mle xaa. ²⁴ Per Jesús ne nawlit xaaya, nel nlabeyy xaa xomod nak rese myet. ²⁵ Nu nankint xaa tub xaa zaa kwent lo xaa xomod nak re myet, nel lee xaa nlabeyy lextoo rese myet.

Jesús rop Nikodem

3 ¹ Ngu tub fariseo, xaa le Nikodem, tub xaa non doo lo re nu. ² Tub gwzhe ngwa xaa ne lo Jesús nu nzhé xaa:

—Maestr, ne nu lee Dios mxaal lu zee seed lu nu, nel nik tub xaa nyent mod le re kwaan gro doo kwaan nle lu, chelee Dios nanzot kwaan lee xaa.

³ Jesús nzhé lo xaa:

—Wlipa na nii na lo lu, chelee xaa nagalt stub welt nyent mod rep xaa Pa Nabeyy Dios.

⁴ Nikodem mnabdizh:

—¿Per xomod gal tub xaa stub welt leezha ngoxla xaa? iNyent mod rep tub xaa lextoo xnaa xaa nu gal xaa stub welt!

⁵ Jesús mkeb lo xaa nzhé:

—Wlipa na nii na lo lu, chelee xaa nagalt xaa leen nis nu kwaan Mbi Naban cheen Dios nyent mod rep xaa Pa Nabeyy Dios. ⁶ Loka xaa nzhal lo tub myet, myet nak xaa; nu loka xaa nzhal lo Mbi Naban, mod Mbi Naban nak xaa. ⁷ Nu nadedyallt lu nel ngunii na lo lu: Lee gu nzhaal gal stub welt. ⁸ Lee mbi nze loka lad nzheklaya, nu nixa nzhon lu mbezha, per nanet lu pa naz nzeya nu nixa pa naz nyaya. Nu sbaaka nak re xaa nzhal kwaan Mbi Naban.

⁹ Nikodem mbare mnabdizh:

—¿Xomod nzho mod gak re kwaane?

¹⁰ Jesús mkeb nzhé:

—Lu nak maestr lo re sawlazzh be, ¿xomod nanlat re kwaane yek lu?

¹¹ Wlipa na nii na lo lu, lee re nu ne re kwaan nii nu, kwaanzee nzaa nu kwent re kwaan ngune nu, per nanlet re gu krer kwaan nii nu. ¹² Nu chelee gu nanlet gu krer kwaan yizhyo kwaan nza kwent lo gu, ¿xomod le gu krer, chelee na za na kwent cheen kwaan naz yiba?

¹³ 'Nik tub xaa zer ya naz yiba, techosa xaa kwaan mla naz yiba; xaa kwaan kaza na kwent cheen, nak na. Lee na nak Xaa Mzhin Ngok Myet.

¹⁴ Nu konxa mkee Ches mball wiz lo yag wen, sbaaka nkin kee xaa na lo yag, Xaa Mzhin Ngok Myet, ¹⁵ zee rese xaa kwaan tubka wii lo na, le xaa gan yalnaban kwaan tira.

Dios nkela re myet yizhyo

¹⁶ Nu mkedoola Dios rese xaa yizhyo ne, zee mxaal xaa Xgann xaa, xaa techosa lo xaa, zee loka xaa tubka wii lo xaa nayeta xaa, sinka le xaa gan yalnaban kwaan tira. ¹⁷ Nel mxaal Dios Xgann Dios yizhyo ne, nu nanakta nel naab xaa kwent lo re myet, sinka mxaal xaa xaa zee lee re myet le gan yalnaban kwaan tira.

¹⁸ Loka xaa kwaan tubka wii lo Xgann Dios, nanaabt Dios kwent lo xaa; per lee xaa kwaan nawiit lo xaa tubka, ngulola ngunaab Dios kwent lo xaa, nel namwiit xaa lo xaa nak tubka Xgann Dios. ¹⁹ Loka xaa kwaan nangwiit lo Xgann Dios ngulola ngunaab Dios kwent lo xaa, nel gorna myaad xni yizhyo ne, mas nyula re xaa yalnakaw ke xni, nel nle xaa re kwaan nawent. ²⁰ Rese xaa kwaan nle kwaan nawent, nayii xaa ne xaa xni, nu nambiit xaa loya, zee nalut re kwaan kale xaa. ²¹ Per lee re xaa nzhake tich kwaan wli, mbii xaa lo xni, zee luu lee re kwaan kale xaa, nak kwaan nzhekla Dios.

Juan mbare mzaa kwent cheen Jesús stub welt

²² Ngulo mded kwaane, zee lee Jesús kwaan re nu, xaa mseed lo xaa, mroo Jerusalén nu ngwa nu naz wen cheen Judea, nu baa ngu re nu lak mbizh, nu mchubnis xaa re myet. ²³ Nu noka Juan kachubnis naz yezh Enón, gax yezh Salim, nel baa nzho nall nis; nu lee re myet nya lo xaa nu nchubnis xaa xaa. ²⁴ Re kwaane mded leezha zeeraka ko xaa Juan lozhyib.

²⁵ Per lee lak xaa mseed lo Juan, mzelo mdildiizh kwaan lak sawlazzh nu, kwent cheen xomod gak nzhuul xaa lo Dios, ²⁶ kwaanzee ngwa xaa nu nzhé xaa lo Juan:

—Maestr, lee xaa mbid lo lu stub ta yuu Jordán, xaa kwaan mzaa lu kwent cheen, lee nal noka xaa kachubnis re myet, nu zyen doo xaa nya lo xaa.

²⁷ Juan nzhé lo xaa:

—Nik tub xaa nyent mod kano tub kwaan chelee Dios nazaata lo xaa.

²⁸ Leeka re gu mbin leezha klar doo ngunii na, lee na nanakt Crist, xaa Xaal Dios Nabeyy, lee na nak nebse tub xaa mxaal Dios delant lo xaa.

²⁹ Lo tub jondang, lee xaa ka sa nak xaa chelya, nu noka xmig xaa nchelya nzo kwaan lee xaa, nu nzhon xaa kwaan nii xaa, nu nyakdoola xaa nzhon xaa kwaan nii xaa nchelya. Nu seeka na nyakdoola na nal.

³⁰ Lee xaa nkin gak nonra, per lee na gak tub xaa nanont.

Xaa kwaan nyaad naz yiba

³¹ Lee xaa kwaan nyaad naz yiba nabeyy lo rese xaa nu lo rese kwaan. Loka xaa nzhal yizhyo ne, xaa yizhyo ne nak xaa nu nzhedizh xaa kwaan yizhyo ne. Per lee xaa kwaan nyaad naz yiba, lee xaa nabeyy lo rese xaa nu lo rese kwaan. ³² Nu nzaa xaa kwent kwaan ngune xaa lo, nu kwaan mbin xaa, per nik tub xaa nanlet krer kwaan nii xaa. ³³ Per lee re xaa kwaan nle krer kwaan nii xaa noka mlu xaa wli nak Dios. ³⁴ Lo xaa mxaal Dios nzaa kwent cheen Dios, mzaa Dios Xmbi Naban xaa nu nangwiit xaa paro kwaan mzaa xaa lo xaa. ³⁵ Lee Xuz xaa nkela Xgann xaa, nu mzaa xaa yalnabeyy lo xaa, zee nabeyy xaa lo rese kwaan nzho yizhyo ne nu yiba. ³⁶ Loka xaa kwaan tubka wii lo Xgann xaa, le xaa gan yalnaban kwaan tira; per lee xaa kwaan nangwiit lo Xgann xaa nalet gan yalnaban, sinka le xaa gan la yalnayii cheen Dios tich xaa.

Jesús mdizhno ngwnaa me yezh cheen Samaria

4 ¹ Nu mbin re xaa fariseo zyenra xaa nreke tich Jesús ke tich Juan nu nzachubnis xaa mas zyenra xaa ke Juan. ² (Per kwaan wli nak nanchubnist Jesús, sinka xaa nchubnis nak re nu, xaa mseed lo xaa.)

³ Gorna mbin Jesús kwaane, mroo xaa Judea, nu nzha xaa naz Galilea stub welt.

⁴ Per gorna nzha xaa, nkin ded xaa yizhyo cheen Samaria. ⁵ Nu mzhin xaa tub yezh cheen Samaria kwaan le Sicar, gax xleyo Kob kwaan mlaa xaa lo xinn xaa Che, ⁶ pa nzob bzo kwaan nii re xaa, bzo cheen Kob. Nu Jesús nguzha mze xaa zee mzob xaa roo bzo ba, kwaan ngok kan rolta mbizh. ⁷⁻⁸ Zee lee re nu, xaa mseed lo xaa, mlaa nu Jesús nu nzhazi nu kwaan gaw nu leen yezh. Nu gorzee lee tub ngwnaa, me yezh Samaria nzexii nis, zee Jesús nzhé lo me:

—Zaa chep nis goo na.

⁹ Per lee re nu, xaa Israel, nanzhaalt xtizh kwaan re xaa Samaria, kwaan zee lee ngwnaa ne mkeb, nzhé lo xaa:

—¿Chozhiin naab lu nis lo na, nak na tub me Samaria nu lee lu nak tub xaa Israel?

¹⁰ Jesús mkeb nzhé:

—Chelee lu nlabeyy lu kwaan nzelazh Dios nu cho nak xaa kwaan kanaab nis lo lu, nu chol naab lu nis lo na, lee na za nis kwaan nzaa yalnaban go lu.

¹¹ Lee ngwnaa nzhé:

—Per nik tub kwaan nankanot lu koo lu nis, nu lee bzo nech; ¿pa koo lu nis kwaan nzaa yalnaban zaa lu goo na? ¹² Lee Kob, xaa nak xey be, xaa yilo, mlaa bzo ne lo nu, nu leen bzo ne mloo xaa nis ngu xaa, nu ngu re xinn xaa nu re xma xaa. ¿O che nonra lu ke Kob?

¹³ Jesús mkeb nzhé:

—Rese xaa kwaan nzho nis ne, telisa gak nzhek lextoo xaa stub welt; ¹⁴ per loka xaa go nis kwaan za na, tira nagaknzhektra lextoo xaa. Nel lee nis kwaan za na go xaa, gak leen lextoo xaa mod tub xlen pa nlen nis, kwaan nzaa yalnaban kwaan tira.

¹⁵ Lee ngwnaa ne nzhé lo Jesús:

—Xaa Nabeyy, zaa lu nis ba goo na, zee nagaknzhektra lextoo na, nu nankintra yaadxii na nis nee.

¹⁶ Jesús nzhé lo me:

—Gwa, gwachezh sa lu zee bare gu stub welt.

¹⁷ Lee ngwnaa mkeb nzhé:

—Nankanot na sa na.

Jesús nzhé lo me:

—Wli lu nguné lu, nankanot lu sa lu; ¹⁸ per nzhala gaay xaabyi nzhachelya lu, per lee xaa nkano lu nal nanakt xaa sa lu. Wli lu kwaan nguné lu.

¹⁹ Gorna mbin me kwaan, zee nzhé me:

—Nzak na lee lu nak tub xaa nzaa kwent kwaan né Dios lo lu. ²⁰ Lee re xey nu xaa yilo nzhedizhno Dios yek yi ne, per lee re gu né; paro nzhaal nii xaa lo Dios nak leen yezh Jerusalén.

²¹ Jesús mkeb lo me, nzhé:

—Wlipa na nii na lo lu, merla zhin mbizh kwaan nankintra ya gu yi ne nixa nankintra ya gu Jerusalén, zee wdizhno gu lo Dios. ²² Nel nanet re gu cho xaa wdizhno gu lo, per lee re nu ne nu cho xaa nzhedizhno nu, nel naz lo re nu, xaa Israel, nyaad yalnaban kwaan tira. ²³ Per nal mzhin gor, nu nal nak gor leezha lee re xaa wlipa nzhol lo Xuz be, gool lo xaa mod nlu Mbi Naban leen lextoo xaa nu tub mod nali nak. Nel sbaa nzhekla Xuz be gool re xaa lo xaa. ²⁴ Dios nak mbi, nu kwaanzee lee re xaa nzhekla gool lo xaa nzhaal gool lo xaa mod nlu Mbi Naban leen lextoo xaa, nu tub mod nali nak.

²⁵ Lee ngwnaa nzhé:

—Nela na, telisa yaad Xaa Xaal Dios Nabeyy, xaa nak Crist; nu leezha yaad xaa, zaa xaa kwent lo nu xomod nak rese kwaan.

²⁶ Jesús nzhé:

—iNa nak xaa zee, xaa kwaan kayawdizhno lu!

²⁷ Nu gorna mzhin re nu, mdedyall doo nu ngune nu lee Jesús kayawdizh kwaan tub ngwnaa. Per mzheb nu nabdizh cho kwaan nzhekla me, o cho kwaan kayadizh rop xaa me. ²⁸ Zee mlaa me xre me nu ngwa me yezh, nu nzhé me lo rese xaa yezh:

²⁹ —Te gu nee, zee wii gu lo tub xaabyi, xaa nguné rese kwaan mle na lo na. ¿Che nalet xaa ne nak Xaa Xaal Dios Nabeyy?

³⁰ Zee mroo re xaa yezh nu ngwa xaa pa nzo Jesús. ³¹ Zeera nzhé re nu lo xaa:

—Maestr, daw tub kwaan.

³² Per lee Jesús nguné lo nu:

—Nkano na tub kwaan gaw na, kwaan nanet re gu.

³³ Zee mzelo nu mnabdizh nu lo wechinn nu:

—¿Che nzho cho mzaa kwaan ndaw xaa?

³⁴ Per Jesús né lo nu:

—Lee kwaan nle na nak kwaan nzhekla xaa mxaal na le na, nu kwaane nak kwenta kwaan nzhaw na, nu telisa le naya. ³⁵ Per lee re gu nzhedizh: “Nzho jwalt stub tap mbee, zeera top be yalgon”. Per lee na nii lo gu, bwii gu nee, ngulola ngok yalgon nu mzhinla mbizh dopa.

³⁶ Lee xaa ntop yalgon nzhex nka, nu lee yalgon kwaan ntop xaa nak kwaan ndii tira, zee lee xaa kwaan mlo ben nu xaa kwaan mtop yalgon, gak chul lextoo rop xaa. ³⁷ Nel wli mod nii xaa: “Tub xaa ngo ben lo yo nu stub xaa ntop yalgon”. ³⁸ Na mxaal re gu zee top gu yalgon kwaan namgaant gu, stub naz xaa nak xaa mgaana nu mdexkwaaya, per re gu topa nu kayaaya.

³⁹ Zyen doo xaa yezh Sicar yizhyo cheen Samaria, mwii lo Jesús, nel lee ngwnaa zee nzhé lo re xaa: “Nguné xaa rese kwaan mle na”. ⁴⁰ Nu kwaanzee gorna mzhin re xaa yezh ba lo Jesús, ngunaab xaa lo Jesús zee kwaz xaa lo re xaa. Zee lee re nu mlaz baa chop mbizh. ⁴¹ Nu zyen

stub naz xaa mwii lo Jesús, gorna nzhon xaa kwaan nii Jesús. ⁴² Nu nzhé xaa lo ngwnaa zee:

—Nalsi ne nu wli lee Jesús nak xaa nzaa yalnaban, nu nanakta nebse nel nguné luya lo nu sinka noka nel mbin nu kwaan nguné Jesús lo nu zee ne nu lee xaa nak xaa nzaa yalnaban.

Jesús msekwen xinn tub xaa non lo rey

⁴³ Gorna ngulo mded rop mbizh zee, Jesús mzen xnaz naz yizhyo Galilea. ⁴⁴ Nu leeka Jesús nzhé, lee re sawlazzh xaa, xaa nzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa, nagont xaa xtizh xaa. ⁴⁵ Gorna mzhin xaa Galilea, lee re myet zee mkayaa xaa chul doo, nel ngune re xaa re kwaan gro kwaan mle xaa lo yalni cheen Paskwa naz yezh Jerusalén, kwaanzee noka lee xaa mzo lo yalni cheen Paskwa.

⁴⁶ Jesús mbare naz yezh Caná yizhyo cheen Galilea, paro mle xaa lee nis ngok xis ub. Nu mzhaal xaa kwaan tub xaa non lo rey, nu lee xgann xaa ne ne nzak yezh Capernaum. ⁴⁷ Leezha mbin xaa ne lee Jesús mzhin Galilea, ngwa xaa lo xaa nu ngunaab xaa jabor lo Jesús, zee ya xaa garli xaa zee sekwen xaa xgann xaa, xaa merla yet. ⁴⁸ Jesús mkeb lo xaa nzhé: —Chelee na nalut na tub nseyin o tub kwaan gro lo gu nawiit gu lo na.

⁴⁹ Per lee xaa non lo rey nzhé:

—Chaa ya be nal, napa lee xgaan na kayet.

⁵⁰ Zee lee Jesús nzhé lo xaa:

—Zyaa garli lu; ngokwenla xgann lu.

Lee xaa ne mle krer kwaan nzhé Jesús lo xaa, nu mbare xaa garli xaa.

⁵¹ Nu gorna nya xaa garli xaa, lee re xmos xaa nzhaxiila xaa kan rol naz nu nzhé lo xaa:

—iNgokwenla xgann lu!

⁵² Lee xaa mnabdizh:

—¿Pa gor mzelo xgaan na ngokwen xaa?

Nu lee re xmos xaa nzhé lo xaa:

—Naaze, kan la una mroo xlee mad.

⁵³ Zee lee xuz mad mzeen leeka gor kwaan nzhé Jesús lo xaa:

“Ngokwenla xgann lu”, mer gorzee ngokwen xaa. Nu lee xaa nu rese xaa nzho li xaa mwii lo Jesús.

⁵⁴ Kwaane ngok rop kwaan gro kwaan mle Jesús gorna mroo xaa Judea nyaad xaa naz Galilea.

Jesús msekwen tub mdeen pa le Betesda

5 ¹ Mded lak mbizh, zee lee re sawlazzh nu mle tub yalni, nu Jesús mbare ngwa Jerusalén stub welt. ² Nu leen yezh Jerusalén, gax pwert kwaan nii xaa Mbakxiil, nzob tub tank kwaan diizh hebreo leya Betesda. Nkanoya gaay korredor, ³ pa nkambaz zyen doo re xaa ne nzak: xaa nachool lo, xaa ngob nii, nu xaa mdeen. ⁴ Nkambaz re xaa gorna

yiid mandad cheen Dios kun nis leen tank, nu loka xaa yilotlaka nzeeb leen tank gakwen xaa lo yalyizh kwaan nzak xaa. ⁵ Nu lo re xaa ba, nzho tub mdeen, xaa nzhala tub galbchiibxon liin ne nzak. ⁶ Nu gorna ngune Jesús lee xaa naxkoslosa, nu ne xaa lak liin nzha sbaa nax xaa, mnabdizh xaa lo xaa:

—¿Che nzhekla lu gakwen lu?

⁷ Lee xaa mkeeb nzhé:

—Nyent cho chep na leen tank gorna lee nis gun. Nu kad welt leezha nzhekla na rep na, yilo stub xaa nrep ke na.

⁸ Jesús nzhé lo xaa:

—Guxso, bzen xda lu nu bze.

⁹ Nu leeka gorzee lee xaa ngokwen, mzen xaa xda xaa nu mzelo xaa mze xaa. Per zhe zee nak zhe sab, mbizh kwaan nzholl re nu lo Dios.

¹⁰ Lee re xaa non lo nu, xaa Israel, nzhé lo xaa kwaan ngokwen:

—Nalzhe nak zhe sab, zhe kwaan nzholl re be lo Dios; nyent mod wee lu xda lu.

¹¹ Lee xaabyi zee mkeeb nzhé:

—Xaa msekwen na né lo na: “Bzen xda lu nu bze”.

¹² Lee re xaa mnabdizh lo xaa:

—¿Xana xaa né lo lu: “Bzen xda lu nu bze”?

¹³ Per lee xaabyi zee nanet xaa cho msekwen xaa, nel lee Jesús mzeeb lo re myet xaa nzhi baa. ¹⁴ Lo lach roo yidoo zeera ngune Jesús lo xaa stub welt, zee nzhé Jesús lo xaa:

—Wii, nal ngokwen lu; naletra lu kwaan nawent zee nadedt lu stub bid kwaan mas naxinnra.

¹⁵ Lee xaabyi zee nya nu nzhé lo re xaa non:

—Jesús nak xaa kwaan msekwen na.

¹⁶ Nu kwaanzee, lee re xaa non mrenal Jesús nel nle Jesús re kwaane zhe sab. ¹⁷ Per Jesús nzhé lo re xaa:

—Lee Xuz na tubka nkee zhiin zee noka na nkee zhiin.

¹⁸ Nu kwaanzee lee re xaa non mas nzhekla gut Jesús, nu nanebt nel nanlet xaa kwaan nzhé ley cheen zhe sab, zhe kwaan nzholl nu Dios, sinka noka naka nel nle xaa lal ke Dios, gorna mbezh xaa Dios nak Xuz xaa.

Yalnabeyy cheen Xgann Dios

¹⁹ Jesús nzhé lo re xaa:

—Wlipa na nii na, na nak Xgann Dios nu nik tub kwaan nanlet na nel nebse nzhekla na; nebse nle na kwaan ne na nle Xuz na. Rese kwaan nle Xuz na, sbaaka rese nle na. ²⁰ Nel nkela Xuz na na nu nlu xaa rese kwaan nle xaa lo na, nu luu xaa kwaan mas gro lo na, zee dedyall gu ne guya. ²¹ Nel konxa nseban Xuz na re xaa ngut, nu nle xaa zee mban xaa stuba, sbaaka lee na nza yalnaban lo re xaa kwaan nzhekla na za naya.

²² Nu lee Xuz na nanaabt kwent lo re xaa, sinka mzaa xaa yalnabeyy lo na, xaa nak Xgann xaa, zee naab na kwent lo re xaa, ²³ zee rese xaa wii respet lo na, konxa ngwii xaa respet lo Xuz na. Lee xaa kwaan nangwiit respet lo na, noka nangwiit xaa respet lo Xuz na, xaa kwaan mxaal na.

²⁴ 'Wlipa na nii na lo gu, loka xaa kwaan nkenzha kwaan nii na nu ngwii lo xaa mxaal na, le xaa gan yalnaban kwaan tira; nu nanaabt Dios kwent lo xaa mbizh gwluh, nel mroola xaa lo re xaa ngut nu nkano xaa yalnaban kwaan tira. ²⁵ Wlipa na nii na lo gu, mzhin gaxla gor, nu nal nak gor zee lee re xaa ngut nkenzha bos cheen na, nu loka xaa kwaan gona ban xaa. ²⁶ Nu nel leeka Xuz na nle zee mban myet, sbaaka mzaa xaa lo na zee le na ban myet; ²⁷ nu noka mzaa xaa yalnabeyy lo na, xaa nak Xgann xaa, zee naab na kwent lo rese xaa, nel lee na nak Xaa Mzhin Ngok Myet. ²⁸ Nu nadedyallt gu lo kwaane, nel yo tub mbizh rese xaa ngut kenzha bos cheen na, ²⁹ nu roo re xaa leen xbaa xaa. Lee re xaa mle kwaan wen roban zee kayaa xaa yalnaban; lee re xaa mle kwaan nawent roban xaa zee naab Dios kwent lo xaa.

Kwaan nlu lee Jesús nak Xgann Dios

³⁰ 'Nyent mod le na nebse kwaan nzhekla na. Naab na kwent mod nabeyy Xuz na na, nu lee mod naab na kwent nak tub mod nali, nel nanlet na kwaan nzhekla na sinka nle na kwaan nzhekla xaa kwaan mxaal na. ³¹ Chelee na nebse za na kwent cheen na, nanonta. ³² Per nzho tub xaa nzaa kwent cheen na, kwent zeesi non. ³³ Re gu mxaal xaa nabdizh xaa lo Juan, nu wli nak re kwaan mkeb xaa lo gu. ³⁴ Per na nankint tub xaa zaa kwent cheen na, nii na kwaane zee ne re gu nzho mod le gu gan yalnaban. ³⁵ Juan nak mod tub xni, nu mzo re gu lo xni cheen xaa lak mbizh. ³⁶ Per jabor cheen na nkano na tub preb kwaan mas non ke kwent kwaan mzaa Juan. Lee re kwaan nle na, kwaan nak kwaan mxaal Xuz na le na, nlu lee xaa nak xaa mxaal na. ³⁷ Nu noka Xuz na, xaa kwaan mxaal na nroo xjabor na, nixa nanzhont re gu bos cheen xaa nixa zer ne gu lo xaa, ³⁸ nixa nanzhot kwent cheen xaa lextoo gu nel nangwiit gu lo na, xaa mxaal Dios. ³⁹ Lee re gu nseed xtizh Dios, nel nzak gu nzho mod yizhal gu yalnaban kwaan tira loya, per nangwiit gu lee Xkyech Dios nzaa kwent cheen na, ⁴⁰ nu lee re gu nanet yiid lo na zee kayaa gu yalnaban kwaan nza na.

⁴¹ 'Nankwaant na mod zee nii wen re myet lo na. ⁴² Nu na nlabeyy re gu nu ne na lee re gu nankelat Dios. ⁴³ Na nzhal kwent cheen Xuz na, nu lee re gu nakayaat na; nu chol yiid stub xaa kwent cheen leeka lee xaa, telisa kayaa gu xaa. ⁴⁴ ¿Xomod gak gu tub xaa ngwii lo Dios, chelee gu nebse nkwaan gu mod zee nii wen re xaa gu, nu nankwaant gu mod zee nii wen Dios gu? ⁴⁵ Nu nanlet gu xgab lee na gaazh kwaan tich gu lo Xuz na, xaa ngaazh kwaan tich gu nak Ches, xaa mzaa ley kwaan ngwii gu lo nu nzak gu sbaa yizhal gu yalnaban. ⁴⁶ Nu chol nzhon gu xtizh Ches,

noka nzhaal gon gu xtizh na, nel Ches mzaa kwent cheen na lo re yech kwaan mkee xaa. ⁴⁷ Per chelee re gu nanlet krer kwaan mkee xaa, ¿xomod le gu krer kwaan nii na?

Jesús nzaa kwaan ndaw gaay mil myet

(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17)

6 ¹ Gorna ngulo mded kwaane Jesús ngwa stub ta roo nistoo cheen Galilea, kwaan noka nii xaa Tiberias. ² Zyen doo myet mreke tich xaa, nel ngune xaa re kwaan gro kwaan mle xaa; msekwen xaa zyen doo myet, xaa ne nzak. ³ Zee nguxoob Jesús yek tub yi nu baa mzob xaa kwaan re nu, xaa mseed lo xaa. ⁴ Nu merla gak yalni cheen Paskwa, kwaan nle nu, xaa Israel. ⁵ Gorzee lee Jesús mwii lo re myet xaa nzeke tich xaa, nu nzhé xaa lo Lip:

—¿Pa yizi be kwaan gaw tub lanee myet?

⁶ Snee mnabdizh xaa, zee ne xomod keb Lip, nel nela Jesús cho kwaan le xaa. ⁷ Lip mkeb lo xaa nzhé:

—Nixa demi kwaan le xaa gan chop gayoo mbizh nagalta zuuy pan kwaan gaw re xaa tikgaya.

⁸ Zee lee Ndres stub xaa mseed lo Jesús, wech Simón Pér, nzhé:

⁹ —Nee nzo tub xaawin, nkano gaay pan sebad nu chop mbal; ¿per pa gaa kwaane gaw rese xaa?

¹⁰ Jesús mkeb nzhé:

—Guzh gu lo re xaa zee zob xaa.

Nu mzeb doo yixyi baa, zee mzob re xaabyi, kan tub gaay mil xaa.

¹¹ Jesús mzen gaay pan, nu gorna ngulo mzaa xaa dixkix lo Dios zee mzaa xaaya lo re nu, zee mdiiz nuya lo re xaa nzob baa; sbaaka kwaane mle xaa kwaan mbal, nu mzaa xaaya ndaw re xaa, axta paro nguzhe lextoo re xaa. ¹² Gorna ngulo ndaw re xaa, Jesús nzhé lo nu:

—Btop gu re kwaan mlake, zee naluxta sbaasa.

¹³ Zee mtop nuya nu mchezhe nu chiibchop chekwid kwaan pan byog kwaan mlake lo re gaay pan sebad. ¹⁴ Zee lee re myet, gorna ngune xaa kwaan gro kwaan mle Jesús, mbezh re xaa:

—Wlipa lee xaa ne nak xaa nzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa, xaa nakladiizh xaal Dios yiid lo yizhyo ne.

¹⁵ Per Jesús mzeen nzhekla re xaa wee xaa xaa lajwers, zee gak xaa rey cheen re xaa, kwaanzee nya xaa naz yek yi stuba, zee zo techo xaa.

Jesús nzhaze lo nis

(Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52)

¹⁶ Gorna nzela yalchool, lee nu mkato roo nistoo, ¹⁷ nguxoob nu leen tub kano nu mzelo nu mzeno nu kano leen nistoo zee zhin nu yezh Capernaum. Nu tira ngulola mla yalchool, lee Jesús zeeraka bare. ¹⁸ Zee lee nis mzelo mgun nel nze doo mbi. ¹⁹ Leezha nzhazela nu kan gaay o

xop kilómetro, ngune nu lee Jesús nzechin gaxla lo nu nyaad zenii lo nistoo, nu mzheb doo nu. ²⁰ Lee Jesús né:

—iNaya, nazhebt gu!

²¹ Zee mkayaa nu xaa, nu leeka gor kwaan mzeeb Jesús leen kano, mzhin re nu yezh pa nzha nu.

Mkwaan re myet Jesús

²² Lee stub mbizh, lee re myet xaa mlake stub ta roo nistoo, ngune lee nu nya leen tub kano kwaan nzo baa nu lee Jesús namyat kwaan re nu.

²³ Zee lee stub naz kano nze naz yezh Tiberias mzhin gax pa ndaw rese xaa gorna ngulo mzaa Jesús dixkix lo Dios. ²⁴ Nu gorna ngune re xaa nixa Jesús nu nixa re nu nyent baa, noka re xaa mzeeb leen kano nu nzhakwaan xaa Jesús naz yezh Capernaum.

Jesús nak pan kwaan nzaa yalnaban

²⁵ Gorna mzhin re xaa stub ta roo nistoo, nguzhal Jesús lo xaa nu mnabdizh xaa lo xaa:

—Maestr, ¿cho gor nyaad lu nazre?

²⁶ Jesús mkeb lo xaa nzhe:

—Wlipa na nii na lo gu, gu nkwaan na nel ndaw gu axta paro nguzhe lextoo gu nu nanakta nel mla re kwaan gro kwaan mle na yek gu.

²⁷ Nanzhaalt kwaan gu kwaan gaw gu kwaan nandiit tira, sinka kwaan gu kwaan gaw gu kwaan tira ndii nu kwaan nzaa yalnaban kwaan tira lo gu. Nel na nak Xaa Mzhin Ngok Myet zee za na yalnaban kwaan tira lo gu, nel Dios, xaa nak Xuz na, mzob sey cheen xaa cho na, zee ne re myet lee na nak Xgann xaa.

²⁸ Zee mnabdizh re xaa nzhe xaa:

—¿Cho kwaan nzhaal le nu zee le nu kwaan nzhekla Dios?

²⁹ Jesús mkeb nzhe:

—Kwaan nzhekla Dios nak, gon gu xtizh na, xaa kwaan mxaal xaa.

³⁰ Zee mnabdizh re xaa:

—¿Xana tub kwaan nzho mod luu lu lo nu, zee nzho mod le nu krer lu? ¿Cho kwaan nzho mod le lu? ³¹ Re xey be, xaa yilo ndaw pan kwaan nyaad naz yiba naz wen, modxa nzhe Xkyech Dios: “Mzaa xaa pan kwaan nyaad naz yiba ndaw re xaa”. [Sal. 78:24]

³² Jesús mkeb nzhe:

—Wlipa na nii na, naleet Ches nak xaa mzaa pan yiba, sinka Xuz na nak xaa nzaa pan kwaan wlipa nyaad naz yiba. ³³ Nel lee pan kwaan wlipa nzaa Dios nak xaa kwaan mla naz yiba, nu nzaa xaa yalnaban lo re myet yizhyo.

³⁴ Lee re xaa nzhe:

—Xaa Nabeyy, zaa duzna pan zee gaw nu.

³⁵ Zee nzhe Jesús lo re xaa:

—Lee na nak kwenta pan kwaan nzaa yalnaban. Nu xaa kwaan yiid lo na tira nagaknlaantra xaa; nu xaa kwaan tira wii lo na nagaknzhektra lextoo xaa. ³⁶ Per modxa nii na lo gu, nixa ne gu lo na nangwiit gu lo na. ³⁷ Rese xaa nzaa Xuz na lo na, nyiid lo na, nu lee xaa kwaan nyiid lo na nachexonnt na xaa naz jwer. ³⁸ Nel lee na nyal naz yiba zee nalet na kwaan nzhekla na, sinka nyal na zee le na kwaan nzhekla Xuz na, xaa mxaal na. ³⁹ Nu lee kwaan nzhekla Xuz na, xaa mxaal na nak, nazowent na nik tub re xaa mzaa xaa lo na, sinka rese xaa ba seban na mbizh gwluhztlaka. ⁴⁰ Nel lee kwaan nzhekla Xuz na nak, wii rese xaa lo Xgann xaa; nu xaa nzak lee xaa nak xaa mxaal Dios, le gan yalnaban kwaan tira; zee lee na seban xaa mbizh gwluhztlaka.

⁴¹ Zee lee re xaa nzelo nzhedizh nawent Jesús, nel lee Jesús nzhé: “Lee na nak kwenta pan kwaan nyaad naz yiba”. ⁴² Zee nzhé re xaa:

—¿Che naleet xaa ne nak Jesús, xgann Che? Rese be nlabeyy xuz xaa nu xnaa xaa. ¿Xomod né xaa nal: “Nyaad na naz yiba”?

⁴³ Zee lee Jesús nzhé:

—Nawdizht gu sbaa. ⁴⁴ Nik tub xaa nyent mod yiid lo na, chelee Xuz na, xaa mxaal na, nayiidnot xaa lo na; zee seban na xaa ba mbizh gwluh. ⁴⁵ Re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo nzhé xaa: “Yo mbizh seed Dios rese xaa”. Snee rese xaa kwaan nzhon xtizh Xuz na nu nseed lo xaa, nyiid xaa lo na.

⁴⁶ Nu nanakta nel ngune stub xaa lo Xuz na; xaa ngune lo xaa nak na, xaa nyaad naz lo Dios. ⁴⁷ Wlipa na nii na, xaa kwaan ngwii lo na, le xaa gan yalnaban kwaan tira. ⁴⁸ Lee na nak kwenta pan kwaan nzaa yalnaban kwaan tira. ⁴⁹ Re xey be xaa yilo ndaw pan kwaan nyaad naz yiba naz wen, per nixa ndaw xaaya ngut xaa. ⁵⁰ Per kwaan kaza na kwent lo gu nak pan wlipa kwaan nyaad naz yiba, nu loka xaa kwaan gawa tira nayeta xaa. ⁵¹ Lee na nak pan ba, kwaan nyaad na naz leen yiba; nu loka xaa kwaan gaw pan ne tira ban xaa. Lee pan kwaan za na nak leeka baal cheen na, nu za naya kwent cheen rese myet yizhyo ne zee ban xaa.

⁵² Lee re xaa mzelo mkediizha:

—¿Xomod nzho mod zaa xaa ne leeka kwerp cheen xaa gaw be?

⁵³ Jesús nzhé lo re xaa:

—Wlipa na nii na lo gu, na nak Xaa Mzhin Ngok Myet nu chelee gu nagawt gu baal cheen na, nu nagot gu xren na, nabant gu. ⁵⁴ Loka xaa kwaan gaw baal cheen na nu go ren cheen na nkano xaa yalnaban kwaan tira, nu na seban xaa mbizh gwluh. ⁵⁵ Nel baal cheen na nak laaw xaa kwaan wlipa, nu xren na nak kwaan wlipa nzho xaa. ⁵⁶ Lee xaa kwaan nzhaw baal cheen na nu nzho xren na tubka nzo xaa zee kwaan na, nu na nzo tubka kwaan lee xaa. ⁵⁷ Lee Xuz na, xaa mxaal na nkano yalnaban, nu na mban kwent cheen lee xaa; nu leeka see, loka xaa gaw baal cheen na, ban xaa kwent cheen na. ⁵⁸ Kaza na kwent cheen pan

kwaan nyaad naz yiba. Lee pan ne nanakt mod kwaan nyaad naz yiba kwaan ndaw re xey be, xaa yilo, nel nixa ndaw xaaya ngut xaa, per loka xaa gaw pan kwaan za na, tira ban xaa.

⁵⁹ Jesús nzhé re kwaane, paro nkasa re nu nseed nu xtizh Dios yezh Capernaum.

Wdizh kwaan nzaa yalnaban

⁶⁰ Gorna mbin re xaa kwaan nzhé Jesús, zyen doo xaa nzhake tich xaa mbezh:

—Nagan doo la kwaan nii xaa ne yek be; ¿che nzho mod gon be xtizh xaa?

⁶¹ Jesús mzeen kwaan kawdizh re xaa, zee nzhé xaa:

—Nawent nzhak lextoo gu nzhon gu kwaane. ⁶² ¿Xomod gak lextoo gu chol ne gu lee na, Xaa Mzhin Ngok Myet, yixoob paro nzob na yilo?

⁶³ Mbi Naban nak xaa nzaa yalnaban, per kwerp nyent mod zaa yalnaban. Nu lee re kwaan nii na lo gu nak cheen Mbi Naban nu cheen yalnaban. ⁶⁴ Per seesa nzho lak gu nanet wii lo na.

Nel axta yilo, nela Jesús cho xaa nanet wii lo xaa, nu ne xaa xana xaa zaa xaa lo re xaa nzhekla gut xaa.

⁶⁵ Zee nzhé xaa:

—Kwaanzee nii na lo gu nik tub xaa nyent mod yiid lo na chelee Xuz na nayiidnot xaa lo na.

⁶⁶ Kwaanzee zyen doo xaa nzhake tich Jesús, mlaa xaa xaa nu nya xaa.

⁶⁷ Jesús mnabdizh lo chiibchop nu, xaa kwaan mseed lo xaa, nu né xaa: —¿Che noka re gu nzhekla nya?

⁶⁸ Simón Pér mkeb nzhé:

—Xaa Nabeyy, ¿cho lo ya nu? Lee xtizh lu nak kwaan nzaa kwent xomod le nu gan yalnaban kwaan tira. ⁶⁹ Re nu ne lee lu nak Xaa Nali nze lo Dios nu ngwii nu lo lu.

⁷⁰ Jesús mkeb nzhé:

—Mleey na chiibchop gu, nu tub gu nzhon xtizh Maxuu.

⁷¹ Gorna ngunii Jesús kwaane, kazaa xaa kwent cheen Judas, xgann Simón Iscariote, nel lee xaa nak xaa zaa xaa lo re xaa nzhekla gut xaa, nixa nak xaa tub xaa lo chiibchop nu mseed lo xaa.

Re wech Jesús nanlet krer lee xaa nak xaa mxaal Dios yaad

7 ¹ Gorna ngulo mded re kwaane, Jesús nzhaze re yezh yizhyo Galilea, nanzheklat xaa ya xaa yizhyo Judea, nel baa nzhekla re sawlazzh nu gut xaa. ² Per nel merla zhin yalni cheen Ramad, tub yalni cheen re nu, xaa Israel, ³ lee re wech Jesús nzhé lo xaa:

—¿Cho kwaan le lu zee kwaz lu nee? Gwa Judea, zee lee re xaa nreke tich lu, xaa nzho baa, ne re kwaan nle lu. ⁴ Nel leezha lee tub xaa

nzhekla xaa wii re xaa lo xaa, nanlet xaa re kwaan xlaan. Chol nle lu re kwaan kwenta kwaane, bleya delant lo re myet.

⁵ Nu nixa re wech xaa nanzakt lee xaa nak xaa mxaal Dios yaad. ⁶ Jesús nzhé:

—Zer zhin gor cheen na, per lee re gu rese gor nak wen ya gu. ⁷ Lee re xaa yizhyo nyent mod yii ne re gu; per lee na nayii xaa ne xaa na, nel na nlu lo re xaa lee kwaan nle xaa nak kwaan nawent. ⁸ Gwa gu yalni, nayat na nal, nel zer zhin gor cheen na.

⁹ Nzhé xaa kwaane lo re wech xaa, nu mlakeka xaa Galilea.

Jesús nzo lo yalni cheen Ramad

¹⁰ Gorna ngulo nzha re wech Jesús, noka Jesús ngwa yalni, per ngwa xaa xlaan. ¹¹ Lee re xaa sawlazzh nu nkwaan xaa lo yalni, nu mbezh re xaa:

—¿Pa nzha xaa zee?

¹² Lee re myet mdildiizh. Lak xaa mbezh: “Nak xaa tub xaa wen”; per zlak xaa mbezh: “Nanakt xaa tub xaa wen; nebse nkade xaa re myet”.

¹³ Per nik tub xaa nabezht kwaane delant lo re xaa, nel nzheb re xaa ne xaa re xaa non.

¹⁴ Nzhadedla rol yalni, zeera lee Jesús mzeeb lo lach roo yidoo nu mzelo xaa mseed xaa re myet. ¹⁵ Lee re xaa ndedyall nu mbezh re xaa:

—¿Xomod tant nzhak xaa ne, nu namseedt xaa?

¹⁶ Jesús mkeb lo re xaa nzhé:

—Lee kwaan nlu na nanakta cheen na, leeya nak cheen xaa mxaal na. ¹⁷ Chelee tub xaa nzhekla le kwaan nzhekla Dios, nzho mod labeyy xaa chelee kwaan nlu na nak cheen Dios o cheen na. ¹⁸ Lee xaa kwaan nii kwent cheen leeka lee xaa, nle xaaya zee lee re myet wii lo xaa; per lee xaa nleya zee wii re xaa lo xaa kwaan mxaal xaa, xaa ba mbezh kwaan wli nu nankadet xaa ba.

¹⁹ ¿Che nawlit Ches mzaa ley lo re xey be? Per nik tub gu nanlet kwaan nzhéya. ¿Chozhiin nzhekla gu gut gu na?

²⁰ Lee re myet nzhé:

—iTub mbi mal nzho lextoo lu, kwaanzee nawent nzhak yek lu! ¿Chozhiin nzhekla gu gut gu na?

²¹ Jesús nzhé:

—Re gu mdedyall nel mle na tub kwaan gro zhe sab, mbizh kwaan nzholl re be lo Dios. ²² Ches mseed be zee koo be xgann be beyy cheen re xaa sawlazzh be (nixaa kwaane namzelot lo Ches, lee kwaane mzelo lo re xey be, xaa mas yilo). Nu lee re be ngoo madoo madbyi beyy, nixa ped naka mbizh kwaan nzholl re be lo Dios. ²³ Nal chelee gu nzak gu wen koo be beyy tub madoo mbizh kwaan nzholl re be lo Dios, zee le be kwaan nzhé ley cheen Ches, ¿chozhiin nayii gu ne gu na nel msekwen na dub kwerp cheen tub xaa mbizh kwaan nzholl re be lo Dios?

²⁴ Nanaabt gu kwent mod nlu re kwaan lo gu. Leezha naab gu kwent, ble guya tub mod nali.

Jesús nzaa kwent pa naz nze xaa

²⁵ Zee lak re xaa nzho Jerusalén, mzelo nzhé:

—iWii gu, xaa ne kakwaan re xaa, zee gut xaa xaa! ²⁶ Nu nal baa nzo xaa delant lo re xaa kanii xaa, nu nik tub xaa naniit lo xaa. ¿O che noka re xaa non nzak wlipa lee xaa nak Crist, Xaa Xaal Dios Nabeyy? ²⁷ Per re be ne pa nze xaa ba, per gorna yaad Xaa Xaal Dios Nabeyy, nik tub xaa nanet pa naz yaad xaa.

²⁸ Nu zee mseed Jesús re xaa lo lach roo yidoo, nu nzhé xaa dublegan:

—iRe gu nzak nlabeyy gu na nu ne gu pa naz nzhal na! Per nanzhalt na nel nzhekla na, nzhal na nel lee xaa nali mxaal na, xaa kwaan nanlabeyyt re gu. ²⁹ Na nlabeyy xaa ne nel lo xaa mroo na, nu lee xaa mxaal na.

³⁰ Zee nzhekla re xaa zen xaa, per nik tub xaa namgalt xaa nel zer zhin gor cheen xaa. ³¹ Zyen doo xaa mwii lo xaa nu nzhé xaa:

—Lee xaa ne nak Xaa Mxaal Dios Nabeyy nel nle xaa rese kwaan gro, nel rese kwaan nzho mod le xaa.

³² Lee re xaa fariseo mkenzha kwaan mbezh re myet cheen Jesús; nu lee xaa nu re ngwleyy non, mxaal lak polisi, xaa nkanap yidoo, zee zen xaa xaa. ³³ Zee lee Jesús nzhé:

—Xepse kwaz na lo gu, zee bare na lo xaa mxaal na. ³⁴ Zee re gu kwaan na, per nayizhalt na lo gu nel nyent mod ya gu pa nya na.

³⁵ Zee lee re myet mzelo mnabdizh lo re wechxinn:

—¿Pa nya xaa ne, zee nayizhalt xaa ne lo be? ¿Che nya xaa naz lo re sawlazzh be, xaa nzho stub naz re yezh nu noka seed xaa re xaa nanakt xaa sawlazzh be? ³⁶ ¿Cho kwaan nzhekla xaa ne né xaa, gorna ngunii xaa: “Kwaan gu na per nayizhalt na lo gu, nel nyent mod ya gu pa nya na”?

Yuu kwaan nzeno nis kwaan nzaa yalnaban kwaan tira

³⁷ Mbizh gwluzhtlaka lo yalni, mbizh kwaan mas non, Jesús nguxso nu nzhé lo re xaa dublegan:

—Chelee tub gu nzhek lextoo, te gu lo na nu go gu nis. ³⁸ Gaka modxa nzhé Xkyech Dios: “Loka xaa kwaan wii lo na, lextoo xaa roo nis kwaan zaa yalnaban kwaan tira”. [Ez. 47:1; Zac. 14:8]

³⁹ Kwaan kwaane nzhekla Jesús yé: Loka xaa wii lo xaa, kayaa xaa Mbi Naban; nel lee Mbi Naban zeeraka yaad zee, nel lee Jesús zeeraka bare nya naz yiba.

⁴⁰ Nzho lak re xaa mbin kwaane, nzhé xaa:

—Wlipa lee xaa ne nak xaa nzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa, xaa nakladiizh yaad.

⁴¹ Zlak xaa mbezh:

—Xaa ne nak Xaa Mxaal Dios Nabeyy.

Per zlak xaa mbezh:

—Naleet xaaya, nel Xaa Xaal Dios Nabeyy nyent mod ngal yizhyo Galilea, ⁴² nel lee Xkyech Dios nzhé, lee Xaa Xaal Dios Nabeyy nzhaal gak xaa dii cheen rey David, nu gal xaa naz yezh Belén, leeka yezh pa ngol David.

⁴³ Snee ngok rol myet kwent cheen Jesús. ⁴⁴ Lak xaa nzhekla ko xaa lozhyib per nik tub xaa namzent xaa.

Lee re xaa nak zhiin, nanzakt lee Jesús nak Xaa Mxaal Dios Nabeyy

⁴⁵ Lee re polisi, xaa nkanap yidoo, mbare pa nzo re fariseo nu re ngwleyy non, nu mnabdizh xaa ne lo re polisi:

—¿Chozhiin nayiidnot gu xaa?

⁴⁶ Lee re polisi nzhé:

—iNik tub xaa zer wdizh modxa nzhedizh xaa ne!

⁴⁷ Zee lee re fariseo nzhé:

—¿Che noka re gu ngulo mkade xaa? ⁴⁸ Nik tub re xaa nabeyy lo be o tub re nu, nanzakt lee xaa nak Xaa Xaal Dios Nabeyy. ⁴⁹ iPer maldit re xaa mkayaa xaa mod Xaa Mxaal Dios Nabeyy, nel nixa nanlabeyyt re xaa ley cheen Ches!

⁵⁰ Lee Nikodem nak tub fariseo, xaa ngwa mdizhno Jesús tub welt nu nzhé xaa:

⁵¹ —Lee ley cheen be nzhé nyent mod gaazh be tub kwaan tich xaa leezha zer né xaa cho kwaan mle xaa yilo.

⁵² Lee re xaa mkeb nzhé:

—¿Che noka lu nak xaa Galilea? Bseed Xkyech Dios, zee ne lu nik tub xaa nzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa nanzet naz Galilea.

⁵³ Nu zee kad tub xaa nya naz garli xaa.

Ngwnaa kwaan nchaal stub xaabyi

8 ¹ Per lee Jesús nya naz yek yi Olib. ² Nu stub mbizh, gorna mkaxni yizhyo mbare xaa naz roo yidoo stub welt. Lee re myet mbii gax lo xaa nu lee xaa mzob nu mzelo mseed xaa re xaa.

³ Zee lee re maestr, xaa nlu xtizh Dios, nu re fariseo nzhanu tub ngwnaa, me nguga kachaal kwaan stub xaabyi, nu mzo xaa me xsaww lo re xaa nzhi baa, ⁴ zee nzhé xaa lo Jesús:

—Maestr, lee ngwnaa ne nguga kachaal kwaan stub xaabyi. ⁵ Lee lo xley be kwaan mzaa Ches lo re xey be, xaa yilo, nzhé nzhaal zaake be tub ngwnaa snee nle axta yilo gut be me. ¿Lee luya, cho kwaan né lu?

⁶ Mnabdizh re xaa kwaan, zee kiil xaa Jesús, nu snee yizhal xaa tub kwaan gaazh xaa tich xaa. Per lee Jesús mkichyek nu mzelo mkee kwaan kwen yaa lo yo. ⁷ Nu lee re xaa seetaka kanabdizh, zee mzoli Jesús nu nzhé xaa lo re xaa:

—Rese gu, xaa zer le nik tub kwaan nawent, kee ke yilotlaka yenn me.

⁸ Nu mkichyek xaa nu mzelo xaa mkee xaa lo yo stub welt. ⁹ Gorna mbin re xaa kwaane, tubga xaa tubga xaa mzelo nya, nu yilotlaka re xaa gol mroo. Gorna ngulo nya re xaa nebse Jesús rop ngwnaa zee mlake, ¹⁰ nguxso xaa nu mnabdizh xaa lo me:

—¿Ma re me? ¿Che nik tub me nangunaabt kwent lo lu?

¹¹ Lee ngwnaa mkeb lo xaa, nzhé:

—Nik tub meya, Me Nabeyy.

Jesús nzhé lo me:

—Nixa na, nanaabt kwent lo lu; nal zyaa nu nalettra lu kwaan nawent.

Jesús nak xni yizhyo

¹² Stub welt Jesús ngunii lo re myet nu nzhé xaa:

—Lee na nak kwenta xni yizhyo; loka xaa kwaan reke tich na, nkano xaa xni kwaan nzaa yalnaban, nu nazet xaa naz lo yalnakaw.

¹³ Lee re fariseo nzhé lo xaa:

—Leeka kwent cheen lu kazaa lu; nanont kwent ba.

¹⁴ Lee Jesús mkeb nzhé:

—Non kwent cheen na, nixa leeka na nzaya. Nel ne na pa naz nzhal na nu pa naz nya na; per lee re gu nanet pa naza. ¹⁵ Lee re gu naab kwent mod mbezh re myet. Lee na nanaabt kwent lo re xaa; ¹⁶ per chelee na naab na kwent, zee naka tub kwaan nali, nel nanaabt techo na kwent, sinka noka Xuz na, xaa mxaal na, naab kwent kwaan na. ¹⁷ Lee lo ley cheen be nzhé, chelee chop testig nii tubka kwaan, non kwaan nii xaa.

¹⁸ Wena, leeka na nak tub testig kwent cheen na, nu lee Xuz na, xaa mxaal na, nak stub testig.

¹⁹ Zee mnabdizh re xaa:

—¿Ma xuz lu?

Jesús mkeb nzhé:

—Lee re gu nanlabeyyt na nixa Xuz na, chol nlabeyy gu na, noka nlabeyy gu Xuz na.

²⁰ Jesús nzhé re kwaane leezha kaseed xaa re xaa lo lach roo yidoo, paro nzhib alkansi, pa ngo xaa gon leen. Per nik tub xaa namzent xaa, nel zer zhin gor cheen xaa.

“Pa nya na, nyent mod ya re gu”

²¹ Jesús mbare nzhé lo re xaa:

—Lee na nya, nu kwaan re gu na, per yet re gu lo jwalt cheen gu. Lee pa nya na nyent mod ya re gu.

²² Kwaanzee lee re xaa nzhé:

—¿Che kale xaa xgab gut xaa xaa, zee né xaa nyent mod ya be pa nya xaa?

²³ Jesús nzhé lo re xaa:

—Re gu nak xaa yizhyo ne, per nanakt na tub xaa yizhyo ne, lee na nzhah naz yiba. ²⁴ Kwaanzee nii na lo gu, yet gu lo re jwalt cheen gu, nel chelee gu nanzakt gu lee na nak Xaa Mxaal Dios Nabeyy, yet gu lo re jwalt cheen gu.

²⁵ Zee mnabdizh re xaa lo xaa:

—¿Cho nak lu?

Jesús mkeb nzhé:

—Axta yilo nii na cho nak na. ²⁶ Nu nzho zyen doo kwaan nzho mod naab na kwent lo gu; per lee xaa mxaal na nii kwaan wli, nu nebse re kwaan nguné xaa lo na, yé na lo re myet yizhyo.

²⁷ Per lee re xaa namzeent kazaa xaa kwent cheen Xuz xaa.

²⁸ Kwaanzee nzhé xaa lo re xaa:

—Gorna kee re gu na lo krus, Xaa Mzhin Ngok Myet, gorzee ne re gu cho nak na, nu nanlet na kwaan nzhekla na; nebse nii na kwaan mseed Xuz na na. ²⁹ Nel lee xaa kwaan mxaal na nzo kwaan na; lee xaa namlat techo na, nel tubka nle na kwaan nyula xaa.

³⁰ Gorna nzhé Jesús kwaane lo re xaa, zyen doo xaa mzelo ngwii lo xaa mod Xaa Mxaal Dios Nabeyy.

Xaa wlipa nak dii cheen Abraham

³¹ Lee Jesús nzhé lo re myet, xaa mwii lo xaa:

—Chelee re gu zob gu xtizh na, wlipa nak gu tub xaa nseed lo na;

³² labeyy gu re kwaan wli, nu re kwaan wli le zee gak gu mod tub xaa mla.

³³ Lee re xaa mkeb nzhé:

—Lee re nu nak dii cheen Abraham, nu nik tub welt zer gak nu mos cheen tub xaa; ¿chozhiin né lu lo nu, gak nu mod tub xaa mla?

³⁴ Jesús nzhé:

—Wlipa na nii na lo re gu, xaa nle jwalt nak mos cheen re kwaan nawent. ³⁵ Lee tub mos nambazt tira garli xaa nabeyy lo xaa, per lee xgann xaa tira nzho garli xaa. ³⁶ Kwaanzee chelee xgann Dios le zee gak gu mod tub xaa mla, zeesi wlipa nak gu xaa mla. ³⁷ Nela na lee gu nak dii cheen Abraham; per nzhekla gu gut gu na, nel nanzheklat gu zob gu xtizh na. ³⁸ Na nii kwaan mlu lo na leezha mzo na kwaan Xuz na, nu sbaaka lee re gu nle re kwaan nguné xuz gu lo gu.

³⁹ Lee re xaa nzhé:

—iLee nu nak dii cheen Abraham!

Per lee Jesús mkeb lo re xaa nzhé:

—Chol nak gu dii cheen Abraham, zle gu kwaan mle xaa. ⁴⁰ Per lee re gu nixa nii na lo gu kwaan wli, kwaan mseed Dios na, nzhekla gu gut gu na. iTub kwaan snee nik tub welt namlet Abraham! ⁴¹ Lee re gu nle kwaan nle xuz gu.

Lee re xaa nzhé:

—iLee re nu nanakt xinn xto xaa; nkano nu tubka xuz nu, xaa nak Dios!

⁴² Jesús mkeb nzhé:

—Chol wli Dios nak xuz gu, telisa nkela gu na, nel na nzhal naz lo Dios, lee na nanzhalt nel nzhekla na, lee na nzhal nel Dios mxaal na.

⁴³ ¿Chozhiin nyent mod la yek gu kwaan nzhekla na nii na? Nel nanzheklat gu gon gu kwaan nii na. ⁴⁴ Lee Maxuu nak mod xuz re gu; nu lee re gu nak xaa xaa, nu nle gu kwaan nzhekla xaa. Lee Maxuu nak tub xaa nzhut myet axta yilo. Nangwiit xaa lo kwaan wli nel nik tub kwaan wli nyent lextoo xaa. Leezha nii xaa kwaan nawlit, nii xaaya mod nak xaa; nel lee xaa nak xaa nkade, nu lee xaa nak xuz re kwaan nawlit.

⁴⁵ Per nel na nii kwaan wli zee nanlet gu krer xtizh na. ⁴⁶ ¿Cho tub gu nzho mod né lee na mle tub kwaan nawent? Nu cheleeya nii na kwaan wli, ¿chozhiin nanlet gu krer xtizh na? ⁴⁷ Xaa nak xaa Dios nkenzha xtizh Dios; per lee re gu namkayaat wdizh lo Dios, naka nel nanakt gu xaa xaa.

Crist, xaa mxaal Dios, nzholá yilo ke Abraham

⁴⁸ Zee lee re xaa nzhé:

—Wen nii nu, leezha nii nu lee lu nak tub xaa Samaria nu nzho mbi mal lextoo lu.

⁴⁹ Jesús mkeb nzhé:

—Nankanot na nik tub mbi mal lextoo na. Lee kwaan nle na nak ngwii na respet lo Xuz na; per lee re gu nangwiit gu respet lo na. ⁵⁰ Nu na nankwaant zee wii gu respet lo na, per nzho tub xaa nzhekla wii re xaa respet lo na, nu xaa ba nak xaa naab kwent. ⁵¹ Wlipa na nii na, loka xaa kwaan nzhon kwaan nii na, nayeta xaa.

⁵² Lee re xaa mkeb nzhé:

—Nalsi, ne nu wlipa nzho mbi mal lextoo lu. Abraham nu rese xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo ngut, nu lee lu né: “Loka xaa kwaan gon xtizh na nayeta xaa”. ⁵³ ¿O che nonra lu ke xey be Abraham, xaa yilo? Lee xaa ngut nu noka re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo ngut. ¿Cho nzak lu nak lu?

⁵⁴ Jesús mkeb nzhé:

—Cheleeya leeka na le zee wii xaa respet lo na, nanonta. Per lee xaa kwaan nle zee wii xaa respet lo na nak Xuz na, leeka xaa kwaan mbezh re gu nak Xdios gu. ⁵⁵ Per nanlabeyyt re gu xaa, per na nlabeyy xaa. Nu chol nii na nanlabeyyt na xaa, nak na mod tub xaa nkade, mod re gu. Per wli nlabeyy na xaa, nu nzhon na xtizh xaa. ⁵⁶ Lee Abraham, xey re be, nyakdoola xaa ne xaa na re mbizh nal; nu ngune xaa lo na, nu nyakdoola xaa.

⁵⁷ Lee re xaa nzhé lo Jesús:

—iZeeraka yo lu choobchii liin, nu né lu ngune lu lo Abraham!

⁵⁸ Jesús mkeb nzhé:

—iWlipa na nii na, lee na nzhoola leezha zeeraka yo Abraham!

⁵⁹ Zee lee re xaa mzen ke kee yenn xaa, per Jesús mkaxlaan nu mroo lach roo yidoo.

Jesús msekwen zaalo tub syeg

9 ¹ Gorna nzhaded Jesús tub pa, ngune xaa lo tub syeg, xaa sbaa ngol. ² Lee re nu, xaa mseed lo xaa mnabdizh:

—Maestr, ¿chozhiin syeg xaabyi ne ngol? ¿Che naka nel xuz xaa rop xnaa xaa mle jwalt o che naka nel leeka lee xaa mle jwalt?

³ Jesús mkeb né:

—Nangolt xaa sbaa nel xuz xaa rop xnaa xaa mle jwalt, nixa nanakta nel lee xaa mle jwalt; sbaa nak xaa, zee lo lee xaa luu Dios cho kwaan nzho mod le Dios. ⁴ Gorna nak zhe nkin kee be xchiin xaa kwaan mxaal na; gorna la yaal nik stub xaa nyent mod kee zhiin. ⁵ Leezha nzoka na lo yizhyo ne, nak na xni lo yizhyo ne.

⁶ Gorna ngulo ngunii xaa kwaane, nu mchuk xaa lo yo, nu mdexkwaa xaa ban nu mteeb xaaya zaalo syeg. ⁷ Zee nzhé xaa lo xaa:

—Gwa, bdeeb garlo lu leen tank kwaan le Siloé. (Wdizh ne nii: “Xaa mxaal”.)

Lee syeg ngwa nu mdeeb garlo, zee nguni zaalo xaa, zee mbare xaa.

⁸ Lee re xaa nzho gax garli xaa, nu re xaa ngune lee xaa ngunaab karda, mnabdizh xaa lo wechxinn xaa:

—¿Che nalet xaa ne nzob naab karda yizasa mbizh?

⁹ Lak xaa mbezh:

—Lee xaaya.

Zlak xaa mbezh:

—Nalet xaaya, nixa kwenta lee xaa nzhak xaa.

Per leeka lee xaa mbezh:

—Naya.

¹⁰ Zee mnabdizh re xaa lo xaa:

—¿Xomod nzho ngwii lo lu?

¹¹ Lee xaa mkeb nzhé:

—Xaa le Jesús mdexkwaa ban, nu mteeb xaaya zaalo na, nu né xaa lo na: “Gwa roo Tank Siloé nu bdeeb garlo lu”, né xaa lo na. Gorzee ngwa na, nu mteeb na garlo na nu gorzee nguni zaalo na.

¹² Zee mnabdizh re xaa:

—¿Ma xaa zee nal?

Nu lee xaa mkeb nzhé:

—Nanet na.

Lee re xaa fariseo nabdizh lo xaa ngok syeg

¹³⁻¹⁴ Nu zhe kwaan mdexkwaa Jesús ban nu msekwen xaa zaalo syeg ngok zhe sab, mbizh kwaan nzholl re nu lo Dios. Kwaanzee mbe re xaa xaa ngokwen lo re fariseo. ¹⁵ Zee lee re fariseo mnabdizh lo xaa:

—¿Xomod nzho mod nyani zaalo lu nal?

Nu lee xaa mkeb nzhé:

—Lee xaa mteeb ban zaalo na, nu mzet na garlo na kwaanzee nal nzho mod ngwii na.

¹⁶ Lak xaa fariseo nzhé:

—Pa gak xaa ne tub xaa mxaal Dios, nel nangozhawt xaa zhe sab, mbizh kwaan nzholl re be lo Dios.

Per zlak xaa mbezh:

—¿Xomod nzho mod le xaa re kwaan gro ne, chelee xaa nak xaa tub xaa nzeb jwalt?

Zee snee ngok re xaa chop tant. ¹⁷ Nu mbare xaa ngunabdizh xaa lo xaa ngok syeg yilo:

—¿Per cho nzak lu nak xaa msekwen zaalo lu? ¿Cho kwaan né lu?

Lee xaa mkeb nzhé:

—Na nii lee xaa nak tub xaa nzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa.

¹⁸ Per lee re xaa non namlet krer lee xaa ngok syeg yilo, axta gorna nguzechz xaa xuz xaa rop xnaa xaa, ¹⁹ zee mnabdizh xaa lo xaa:

—¿Chelee xinn gu nak xaa ne? ¿Che nzho mod né gu lo nu, nen che syeg xaa ngol xaa? ¿Xomod nal, nzhola mod ngwii xaa?

²⁰ Lee xuz xaa rop xnaa xaa mkeb nzhé:

—Xgann nu nak xaa ne, nu sbaa ngol xaa; ²¹ per nanet nu xomod nzho mod ngwii xaa nal, nixa nanet nu cho msekwen zaalo xaa. Leeka lo xaa bnabdizh gu nel grola xaa, nzho mod né xaaya lo gu.

²² Sbaa nzhé xuz xaa rop xnaa xaa nel nzheb xaa ne xaa re xaa non lo re xaa Israel, nel myaan re xaa koo xaa xaa lo re xaa nkasa nseed xtizh Dios, xaa kwaan yé lee Jesús nak Xaa Mxaal Dios Nabeyy. ²³ Kwaanzee nzhé xuz xaa rop xnaa xaa: “Bnabdizh gu lo xaa, grola xaa”.

²⁴ Lee re xaa non mbare mrezh xaa kwaan nak syeg yilo, nu nzhé xaa lo xaa:

—Né lo nu kwaan wli delant lo Dios. Nel ne re nu lee xaa zee nak tub xaa nzeb jwalt.

²⁵ Lee xaa mkeb nzhé:

—Nanet na che nak xaa tub xaa nzeb jwalt, o nanakt xaa tub xaa nzeb jwalt. Per kwaan ne na nak, nanyanit zaalo na yilo, per nal nyanilaya.

²⁶ Zee mbare re xaa ngunabdizh lo xaa:

—¿Cho kwaan mle xaa lu? ¿Xomod mle xaa zee nguni zaalo lu nal?

²⁷ Lee xaa mkeb nzhé:

—Nguniila naya lo gu, per lee gu nanlet krera. ¿Chozhiin nzheklara gu zere naya stub welt? ¿O che noka re gu nzhekla reke tich xaa?

²⁸ Zee lee re xaa mzelo myech lo xaa, nu nzhé xaa lo xaa:

—Lu nreke tich xaabyi ba, per lee re nu nreke tich Ches, ²⁹ nel ne re nu lee Dios ngunii lo Ches; per lee xaa ba nixa nanet nu pa naz nze xaa.

³⁰ Lee xaa mkeb nzhé:

—¿Xomod nak kwaane? ¿Chozhiin nanet re gu pa naz nze xaa, nel lee xaa msekwen garlo na? ³¹ Nel ne re be nanzhont Dios xtizh xaa kwaan nzeb jwalt; nebse nzhon Dios xtizh re xaa kwaan ngwii lo xaa nu nle kwaan nzhekla xaa. ³² Nik tub welt zer zaa xaa kwent cheen tub syeg ngol nu nyanila zaalo xaa. ³³ Nu chelee xaa ne nanzet kwent cheen Dios, nyent mod le xaa tub kwaan gro.

³⁴ Zee nzhé re xaa lo xaa:

—iLu nak tub xinn xto xaa! ¿Chozhiin nzhekla lu luu lu xana kwent wen lo nu?

Nu mlloo xaa xaa pa nseed re xaa xtizh Dios.

Xaa nak syeg lo re xcheen Dios

³⁵ Jesús mbin lee re fariseo mlloo xaa ngok syeg pa nseed re nu xtizh Dios; nu gorna mzhaal xaa xaa mnabdizh xaa lo xaa:

—¿Che ngwii lu lo Xaa Mzhin Ngok Myet?

³⁶ Lee xaa nzhé:

—Né lo na, xana xaa zee, zee wii na lo xaa.

³⁷ Jesús mkeb nzhé:

—Ngunela lu lo xaa, nel na nak xaa, xaa kawdizh kwaan lu.

³⁸ Zee lee xaabyi zee mkichxub lo Jesús, nu nzhé lo xaa:

—Xaa Nabeyy, ngwii na lo lu.

³⁹ Zee nzhé Jesús lo xaa:

—Na nyal yizhyo ne zee naab na kwent; lee re syeg yani garlo nu lee re xaa nyani garlo gak syeg.

⁴⁰ Lak fariseo nzo kwaan lee xaa, nu gorna mbin xaa kwaane mnabdizh xaa:

—¿Napa noka nu nak syeg?

⁴¹ Jesús mkeb nzhé:

—Chol nak gu syeg, nankanot gu kulp cheen re jwalt cheen gu. Per nel né gu nyani garlo gu, nzhap gu kulp cheen re jwalt cheen gu.

Xaa nkanap mbakxiil

10 ¹ Zee nzhé Jesús:

—Wlipa na nii na, lee xaa kwaan nanrept naz roo korrel cheen mbakxiil, nu nrep xaa naz cho korrel, nak xaa wann. ² Per lee xaa kwaan nrep naz roo pwert nak xaa kwaan nkanap mbakxiil. ³ Xaa kwaan nkanap roo korrel nxal xaa roo pwert ded xaa, nu nkwezh xaa kad tub

mbakxiil kwaan le ma, nu lee re mbakxiil nlabeyy bos cheen xaa. Ngoo xaa ma leen korrel, ⁴ nu gorna yilo roo rese ma, lee xaa nyaner lo ma, nu lee re mbakxiil nreke tich xaa nel nlabeyy ma xbos xaa. ⁵ Per lee xaa nanlabeyyt ma nanreket ma tich xaa, nxonn ma lo xaa, nel nanlabeyyt ma bos cheen stub naz xaa.

⁶ Jesús ngunii wdizh nabix ne lo re xaa, per lee re xaa namlata yek xaa, kwaan nzhekla xaa nii xaa.

Jesús nak xaa chul nkanap mbakxiil

⁷ Jesús mbare nzhé lo re xaa:

—Kwaane si wlipa na: Lee na nak mod tub pwert paro nded re mbakxiil. ⁸ Rese xaa kwaan mbid yilo lo na, nak tub xaa nlewann; per nambint re mbakxiil xtizh re xaa ba. ⁹ Lee na nak mod roo pwert, nu lee xaa nrep kwent cheen na, le xaa gan yalnaban. Gak xaa mod tub mbakxiil ma nrep nu nroo nu nyazhal yixyi gaw ma.

¹⁰ Lee wann nebse nyiid lewann, nu gut, nu lux xaa ma; per lee na nyal zee wlipa ban gu. ¹¹ Lee na nak mod xaa chul nkanap re mbakxiil. Lee xaa chul nkanap re xmbakxiil, nzaa xaa yalnaban cheen xaa kwent cheen re mbakxiil. ¹² Per lee xaa nebse nzhex nka nkee zhiin, gorna ne xaa lee lob nze, zee nlaa xaa mbakxiil nu nxonn xaa nya xaa, nel nanakt xaa xaa nkela mbakxiil nu nel nanakt mbakxiil xma xaa. Nu lee lob nkiib re mbakxiil lo xaa nu nchech ma re ma. ¹³ Lee xaabyi zee nxonn, nel nebse nkwaan xaa yex ka xaa, nu nankelat xaa re mbakxiil.

¹⁴⁻¹⁵ Lee na nak mod xaa chul nkanap re mbakxiil. Modxa nlabeyy Xuz na na, nu nlabeyy na Xuz na, sbaaka nlabeyy na re xmbakxiil na nu lee re ma nlabeyy ma na. Nu na za yalnaban cheen na kwent cheen re xmbakxiil na. ¹⁶ Noka nkano na stub naz mbakxiil, ma nanakt korrel ne; nu noka nzhaal yaxii na re ma ne. Zee lee re ma ba gon xtizh na, nu yo ma tubka korrel nu tubka xaa kanap ma.

¹⁷ Lee Xuz na nkela na nel na nza yalnaban cheen na zee kayaa naya stub welt. ¹⁸ Nik tub xaa nyent mod gut na, yet na nel sbaa nzhekla na. Nkano na yalnabeyy za na yalnaban cheen na nu kayaa naya stub welt. Kwaane mxaal Xuz na na le na.

¹⁹ Gorna lee re xaa mbin kwaane mbare mrexcho xaa stub welt. ²⁰ Zyen doo re xaa mbezh:

—¿Chozhiin nzhon gu xtizh xaa ba? Mbi mal nzho lextoo xaa, nzhak nachan yek xaa.

²¹ Lee stub naz xaa mbezh:

—Nik tub xaa nzho mbi mal lextoo nyent mod nii sbaa. ¿Napa nel tub xaa nzho mbi mal lextoo, nzho mod sekwen zaalo tub syeg?

Lee re xaa Israel nanet kayaa Jesús

²² Re mbee nla nal, lee re xaa yezh Jerusalén kale yalni cheen xkyidoo xaa. ²³ Nu Jesús nzo baa, naz roo korredor kwaan le Salomón. ²⁴ Zee lee lak xaa mlo welt lo Jesús nu mnabdizh xaa lo xaa:

—¿Axta cho gor zaa lu xkwent lu lo nu, zee yilo li lextoo nu? Chelee lu nak Crist, Xaa Xaal Dios Nabeyy, gunéya lo nu nal.

²⁵ Jesús mkeb nzhé:

—Nguniila naya lo re gu, per nanlet gu krer xtizh na. Lee re kwaan nle na kwaan yalnabeyy cheen Xuz na, nlu sbaa naka. ²⁶ Per lee re gu nanlet krera, nel nanakt gu xmbakxiil na. ²⁷ Lee xaa nak mod xmbakxiil na nu nlabeyy ma bos cheen na, nu na nlabeyy re ma nu nreke ma tich na.

²⁸ Na nza yalnaban cheen na lo ma nu tira nayetra ma, nu zee nik tub xaa nyent mod kiib ma lo na. ²⁹ Lee Xuz na mzaa re ma lo na, nu lee xaa ngezh mas ke stub xaa, nu nik tub xaa nyent mod kiib ma lo xaa. ³⁰ Lee Xuz na nu na tubka nak nu.

³¹ Lee re xaa mbare mzen ke kee yenn xaa stub welt, ³² per Jesús nzhé lo re xaa:

—Kwaan yalnabeyy cheen Xuz na mle na zyen doo kwaan wen lo gu. ¿Che kwent cheen kwaanzee, zaake gu na?

³³ Lee re xaa mkeb nzhé:

—Nazaaket nu lu lo re kwaan wen mle lu, zaake nu lu lo re kwaan nawent nii lu. Lu nak tub xaabyi, per lee lu kale mod Dios.

³⁴ Jesús nzhé:

—Lee lo ley cheen be nkee: “Na nii, lee gu nak dios”. [Sal. 82:6] ³⁵ Nel lee Xkyech Dios nzhé nyent mod yé be nawlita, Dios mrole dios re xaa kwaan mkayaa xtizh Dios. ³⁶ Nu chelee Dios mloxcho na nu mxaal xaa na yizhyo, ¿xomod nzho mod zaa gu kwent lee na mle tub kwaan nawent lo Dios, leezha ngunii na nak na Xgann Dios? ³⁷ Chelee na nalet na re kwaan nle Xuz na nawiit gu lo na. ³⁸ Per chelee na nle na kwaan nle xaa, nixa nangwiit gu lo na per ble gu krer kwaan nle na, zee ne gu lee Xuz na nzo kwaan na nu na nzo kwaan Xuz na.

³⁹ Nu stub welt nzhekla xaa zen xaa Jesús, per mkaxlaan Jesús lo re xaa.

⁴⁰ Jesús mbare naz stub ta yuu Jordán, nu mlaz xaa baa, pa mchubnis Juan. ⁴¹ Zyen doo xaa ngwa lo xaa, nu mbezh xaa:

—Wlipa, Juan namlet nik tub kwaan gro, per rese kwaan nguné Juan cheen xaa ne wli.

⁴² Zyen doo xaa mzelo ngwii lo Jesús naz baa.

Yalgut cheen Lach

11 ¹ Ngu tub xaabyi ne nzak, xaa le Lach, xaa yezh Betania. Mari nu Mart, me nak leeka bzan Lach, nzho leeka yezh ba. ² Mari

mchub perfum kwaan chul nzebech nii Xaa Nabeyy, nu msekwez meya kwaan yich yek me. ³ Zee mxaal rop bal me xaa yé kwaane lo Jesús:

—Me Nabeyy, lee xmig lu ne nzak.

⁴ Gorna mbin Jesús kwaane, nu né xaa:

—Lee yalyizh ne nazhint nebse lo yalgut, sinka noka leya sirb luu lee yalnabeyy cheen Dios nak tub kwaan gro, nu xomod gro nak yalnabeyy cheen Xgann Dios.

⁵ Nu nixa nkedoola Jesús rop bal Mart nu Lach, ⁶ mlaz xaa xchop mbizh pa nzo xaa, leezha mbin xaa kwaane. ⁷ Zeera né xaa lo re nu, xaa mseed lo xaa:

—Ya be stub welt yizhyo Judea.

⁸ Zee lee re nu nzhé lo xaa:

—Maestr, nalsi lee re sawlzh be, re xaa nzho yizhyo ba nzhekla ngut lu kwaan ke, nu seesa nzhekla lu ya lu baa stub welt.

⁹ Jesús né:

—Wli na nii na, lee tub mbizh nkano chiibchop gor pa nzaaya xni. Chelee tub xaa ze zhe, naralt nii xaa, nel nkano xaa xni cheen yizhyo ne; ¹⁰ per chelee tub xaa ze yaal, nral nii xaa, nel nyent xni lo xaa.

¹¹ Ngulo ngunii xaa sbaa noka né xaa:

—Lee xmig be Lach naxna, per na yalexche xaa.

¹² Zee nzhé nu:

—Xaa Nabeyy, chelee xaa naxna xaa, zee yakwen xaa.

¹³ Per lee kwaan né Jesús lo nu, nak lee Lach ngut, nu lee nu seetaka kale xgab lee xaa naxna. ¹⁴ Zeera klar nguné Jesús lo re nu:

—Lee Lach ngutla. ¹⁵ Nu nyakla na nel namzot na baa, nel snee ne re gu lee na nak Xaa Mxaal Dios Nabeyy. Chaa gu, yasewii be lo xaa.

¹⁶ Zee lee Max, xaa nii re xaa “Kwech”, né lo stub naz nu, xaa mseed lo Jesús:

—Chaa ya re be zee noka re be yet kwaan lee xaa.

Jesús nak yalnroban nu yalnaban

¹⁷ Gorna mzhin Jesús, ngune xaa lee Lach nzhala tap mbizh mkaach xaa. ¹⁸ Nu yezh Betania nzhi gax Jerusalén, kan chon kilómetro, ¹⁹ zee zyen xaa nzho Jerusalén ngwa nguseleyy Mart nu Mari nel ngut bzan me. ²⁰ Gorna ngune Mart lee Jesús mzezhin baa, mroo me garli me zee mzhaal me kwaan lee xaa; per lee Mari mlakeka leen yoo. ²¹ Lee Mart nzhé lo Jesús:

—Me Nabeyy, chol nzo lu nee, nangeta bzan na. ²² Per nixa nala, na ne lee Dios zaa kwaan naab lu lo xaa.

²³ Jesús mkeb nzhé:

—Lee bzan lu ban stuba.

²⁴ Mart nzhé:

—Wliya, nela na, lee xaa ban stub mbizh kwaan roban re xaa ngut, mbizh gwluzhtlaka.

²⁵ Zee lee Jesús nzhé:

—Lee na nak yalmroban nu yalnaban. Loka xaa wii lo na, nixa yet xaa lee xaa ban; ²⁶ nu lee xaa seetaka mban, xaa ngwii lo na tira nayeta xaa. ¿Che nzak lu wli kwaane?

²⁷ Lee me nzhé:

—Nle na krera, Me Nabeyy. Ne na lu nak Crist, Xgann Dios, Me Mxaal Dios Nabeyy, me nak kwent yaad yizhyo ne.

Jesús nzhonn roo xbaa Lach

²⁸ Gorna ngulo nzhé xaa kwaane, Mart ngwa nguchezh bal me Mari, nu nzhé meya lo bal me xlaan:

—Lee Maestr nzo nee nu kabezh me lu.

²⁹ Gorna mbin Mari kwaane, lijer nguxso me nu ngwa me lo Jesús.

³⁰ Lee Jesús zeeraka zeeb leen yezh; nu nzoka xaa pa mzhaal Mart xaa.

³¹ Gorna ngune re xaa kaseleyy Mari, lee Mari lijer nguxso, nu mreke re xaa tich me, mle xaa xgab lee roo xbaa Lach ya me yayonn me.

³² Gorna mzhin Mari pa nzo Jesús, mkichxub me lo xaa nu nzhé me:

—Me Nabeyy, chol nzo lu nee, nangeta bzan na.

³³ Gorna ngune Jesús nzhonn Mari, nu noka nzhonn re xaa nzhake tich me, nales doo ngok lextoo Jesús, ³⁴ nu mnabdizh xaa:

—¿Pa msebyo gu xaa?

Lee re xaa nzhé:

—Xaa Nabeyy, te, zee wii lu.

³⁵ Nu mbinn Jesús. ³⁶ Lee re xaa nzhé:

—iWii gu lo xaa, nkedoola xaa Lach!

³⁷ Per lak xaa mbezh:

—Lee xaa ne msekwen zaalo syeg, ¿che nyent mod ngle xaa tub kwaan zee nangeta Lach?

Mroban Lach

³⁸ Stub welt Jesús nales doo nzhak lextoo xaa, gorna mbii xaa roo baa. Baa ne nak tub yiloo, kwaan nyaaw roo kwaan tub ke. ³⁹ Nu Jesús nzhé:

—Bre gu ke.

Mart bzan ntagol nzhé:

—Me Nabeyy, ech nawent nlaa me, nzhala tap mbizh ngut me.

⁴⁰ Jesús mkeb nzhé:

—¿Che nanit na lo lu, chelee lu wii lu lo na, ne lu lo re kwaan chul cheen Dios?

⁴¹ Mre xaa ke, nu Jesús mwii naz yiba nu nzhé:

—Xuz, za na dixkix lo lu nel mkenzha lu xtizh na. ⁴² Na ne tubka nkenzha lu xtizh na; per nii naya zee lee re myet, xaa nzo nee, ne lee lu mxaal na.

⁴³ Gorna ngulo ngunii xaa kwaane, dublegan nzhé xaa:

—iLach broo baa!

⁴⁴ Nu lee xaa ngut mroo nduuzh nral ler, nu noka yek xaa nral ler.

Jesús nzhé:

—Bxek gu xaa nu laa gu nya xaa.

Nzhekla re xaa ko Jesús lozhyib

(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2)

⁴⁵ Kwaane mle, zee zyen sawlazzh nu, xaa nguseleyy Mari, mzelo ngwii lo Jesús nel ngune xaa kwaan mle xaa. ⁴⁶ Per lak xaa ngwa lo re xaa fariseo, nu nzhé xaa kwaan mle Jesús. ⁴⁷ Kwaanzee lee re ngwleyy non nu re fariseo mdop re xaa nak zhiin, nu nzhé xaa:

—¿Cho kwaan le be? Zyen doo nseyn kwaan gro doo kale xaa ne.

⁴⁸ Chelee be laa be xaa, rese xaa zelo wii lo xaa, nu napa lee xaa yezh Roma, xaa nabeyy be, kayiid nu kalux xaa kwaan nkano be nee nu yezh cheen be.

⁴⁹ Per lee tub xaa nzo lo re xaa ba, xaa le Caifás, xaa nak ngwleyy non doo liin zee, nzhé lo re xaa:

—iRe gu nanet nik tub kwaan! ⁵⁰ ¿Chozhiin nanzeent re gu kwaane? iMas wen yet tubka xaa kwent cheen re xaa yezh, ke rese xaa yezh yet!

⁵¹ Ngunii Caifás lee Jesús yet kwent cheen re xaa, nu ngunii xaa wdizh kwaan mzaa Dios lo xaa, nel lee xaa nak ngwleyy non doo liin zee nu namroota leeka yek xaa. ⁵² Nu nayeta Jesús nebse kwent cheen re nu, xaa Israel, sinka noka zee chaal Dios re xaa nzho stub yezh zee gak re xaa tubka yezh cheen xaa. ⁵³ Nu snee axta mbizh zee lee re xaa non nzho yek gut Jesús.

⁵⁴ Kwaanzee, Jesús nanzotra klar lo re sawlazzh nu, xaa non, nya xaa naz tub yezh kwaan nzhi gax naz wen, yezh kwaan le Efraín. Baa mlaz xaa kwaan re nu, xaa mseed lo xaa.

⁵⁵ Nu merla zhin yalni cheen Paskwa, pa nselazzh nu xomod mloo Dios re xey nu Egipto, nu zyen nu, xaa rete yezh, nroo nzha naz Jerusalén zee le nzhuul nu nu lo Dios. ⁵⁶ Zee re xaa ne kakwaan Jesús lo yalni, nu nabdizh re xaa lo wechxinn xaa lach roo yidoo:

—¿Cho kwaan nzak gu? ¿Che zyiid xaa o nayiidt xaa?

⁵⁷ Lee re fariseo nu re ngwleyy non, mnabeyy zee loka xaa ne lo Jesús, yé xaaya lo xaa, zee zen xaa xaa zee ko xaa xaa lozhyib.

Tub ngwnaa nchub anseyt kwaan chul nzebech yek Jesús

(Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9)

12 ¹ Xop mbizh nzho jwalt la yalni cheen Paskwa, leezha mbid Jesús yezh Betania pa nzho Lach, xaa mseban xaa. ² Nu baa mle xaa tub yalni cheen Jesús; Mart ngo kwaan leen yann, nu lee Lach kayaw kwaan lee xaa. ³ Mari mbidno rol litr perfum kwaan chul nzebech cheen tub yeey kwaan le nardo, kwaan non doo, nu mchub meya nii Jesús nu msekwizh meya kwaan yich yek me. Nu dubse leen yoo mzebech chul doo. ⁴ Zee lee Judas Iscariote, tub xaa lo re nu, xaa mseed lo Jesús, ngulola mle xaa xgab zaa xaa Jesús lo re xaa nayii ne Jesús. Nu nzhé xaa:

⁵ —¿Chozhiin namtot me kwaane tub lal demi kwaan nle tub xaa gan kee xaa zhiin tub liin, zee zaa beya lo re xaa prob?

⁶ Per nixa snee nzhé Judas per nanakta nel nkela xaa re xaa prob, nzhé xaaya nel nak xaa tub xaa nlewann, nu nel lee xaa nkanap bools cheen re xdemi nu, xaa Jesús, nu nlewann xaa rese demi kwaan nla. ⁷ Nu Jesús nzhé:

—Laa le meya, nel cho na mlochaw meya, zee chul nzebech cho na gorna kaach xaa na. ⁸ Lee re xaa prob tubka nzo lo re gu, per na nazot tubka lo re gu.

⁹ Zyen xaa lazh nu mbin lee Jesús nzo yezh Betania, nu ngwa xaa baa, zee ne xaa lo Jesús nu lo Lach, xaa mroban. ¹⁰ Zee lee re ngwleyy non myaan noka Lach gut xaa, ¹¹ nel kwent cheen Lach, zyen xaa lazh nu mlaa re ngwleyy nu mzelo xaa ngwii lo Jesús.

Jesús nzeeb Jerusalén

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40)

¹² Lee stub mbizh mbin re xaa lee Jesús zhin yezh Jerusalén. Zyen doo xaa ngwa Jerusalén, kwent cheen yalni cheen Paskwa, ¹³ zee mchoog re xaa lag yagyin nu mroo re xaa leen yezh zee kayaa xaa Jesús, zee nzhé re xaa dublegan:

—iChul doo! iGoll be lo xaa nze kwaan yalnabeyy cheen Xaa Nabeyy! iGoll be lo xaa nak Rey cheen be, xaa Israel!

¹⁴ Jesús ngune lo tub burr yeen nu mzob xaa tich ma; zee gaka modxa nkee lo Xkyech Dios:

¹⁵ Nazhebt gu xaa yezh Sión.

Wii, lee Rey cheen gu nze

nzob tich tub burr yeen. [Zac. 9:9]

¹⁶ Gorzee lee re nu, xaa mseed lo xaa, namzeent re kwaan kaded; per gwluzh gorna ngulo mbare Jesús naz yiba, zee mselazh nu re kwaane, kwaan nzaa Xkyech Dios kwent cheen xaa.

¹⁷ Lee re xaa mzo kwaan Jesús leezha mrezh xaa Lach leen baa, nu mseban xaa xaa, re xaa ne mzaa kwent re kwaan ngune xaa ngok.

¹⁸ Kwaanzee, lee re myet mroo mzhaal kwaan Jesús, nel mbin re xaa re kwaan gro kwaan mle xaa. ¹⁹ Per lee re fariseo mbezh lo wechxinn:
—¿Che ngwii gu? ¿Cho gan le re be? ¡Rese myet nzhake tich xaa ba!

Lak xaa nanakta xaa Israel nkwaan Jesús

²⁰ Lo re myet, xaa ngwayoll lo Dios Jerusalén, ngu lak xaa nanakt xaa Israel. ²¹ Lee re xaa ne mbii lo Lip, xaa nak yezh Betsaida, tub yezh cheen Galilea, nu mnabdizh xaa lo xaa, nzhé xaa:

—Nzhekla nu ne nu lo Jesús.

²² Lip ngwa nzhéya lo Ndres, zee rop xaa ngwayéya lo Jesús.

²³ Zee nzhé Jesús lo xaa:

—Mzhinla gor lee Dios luu lee Xgann xaa non doo nak. ²⁴ Wlipa na nii na lo gu, chelee tub nzhobxtil nalat lo yo nu nayebt xaba, nazaata xle; per cheleeya laya lo yo nu yeb xaba, zeesi zaaya zyen doo nzhobxtil.

²⁵ Lee xaa nkela yalnaban cheen lux xaa yalnaban cheen xaa; per lee xaa nankelat yalnaban cheen xaa lo yizhyo ne, le xaa gan yalnaban cheen xaa kwaan tira naluxt. ²⁶ Chelee tub xaa nzhekla kee zhiin lo na, reke xaa tich na; nu loka pa zo na, baa zo xaa kwaan nkee zhiin lo na. Chelee tub xaa kee zhiin lo na, lee Xuz na le non xaa.

Jesús nzaa kwent lee xaa yet

²⁷ ¡Nales doo nzhak lextoo na nal gorne! Nu nanet na cho kwaan nii na. Nzho mod nii na: “Xuz, nalat lu deed na bid ne”. ¡Per kwaane deed na, zee nzhal na! ²⁸ “Xuz na, ble non le lu”.

Zee ngu tub bos naz yiba kwaan nzhé:

—Mle nonla naya, nu le non naya stub welt.

²⁹ Nu mkenzha re myet nzhi baa kwaane, zee lak xaa nzhé:

—Ngwzi ngoch.

Per zlak xaa nzhé:

—Tub mandad cheen Dios ngunii lo xaa.

³⁰ Jesús nzhé lo re xaa:

—Nanakta kwent cheen na zee ngunii xaaya, sinka ngunii xaaya kwent cheen re gu. ³¹ Nal nak gor naab xaa kwent lo re myet yizhyo ne, nal nak gor koo xaa xaa nabeyy yizhyo ne. ³² Per gorna kee xaa na lo krus, leeka na le zee rese myet yiid lo na.

³³ Snee mzaa xaa kwent xomod yet xaa. ³⁴ Lee re myet mkeb lo xaa nzhé:

—Lo ley cheen Dios nlu lee Xaa Xaal Dios Nabeyy tubka nzo. ¿Xomod nak kwaan nii lu, lee Xaa Mzhin Ngok Myet nkin kee lo krus? ¿Cho nak Xaa Mzhin Ngok Myet, xaa nzaa lu kwent?

³⁵ Jesús nzhé:

—Nzoka xni lo gu nal, per naxchetra zoya. Bze gu nalsi nkee xni, zee nalat yalnakaw lo gu mod tub kwaan nankambazt gu; nel lee xaa nze lo yalnakaw nanet xaa pa naz nzha xaa. ³⁶ Bwii gu lo xni nal, nel nzokaya lo gu, zee gak gu xinn xaa nak xni.

Gorna ngulo nzhé Jesús re kwaane, nya xaa nu mkaxlaan xaa lo re myet.

Namkayaat re xaa Israel Jesús

³⁷ Nu nixa mle Jesús zyen doo kwaan gro doo delant lo re xaa, per nangwiit re xaa lo xaa; ³⁸ nel snee zee mbarlo kwaan mkee Chay, xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo, leezha mkee xaa:

Xaa Nabeyy, namkayaat xaa re wdizh kwaan nzaa nu kwent, nixa nle lu re kwaan gro doo lo xaa. [Is. 53:1]

³⁹ Kwaanzee namwiit xaa lo xaa, nel noka mkee Chay:

⁴⁰ Nu mod xaa nanyenit lo nzhak xaa,
zee nyent mod gon xaaya,
zee nyent mod wii xaa loya,
zee nyent mod laya lextoo xaa,
kwaane nle zee nambaret xaa lo na
zee nasekwent na xaa. [Is. 6:10]

⁴¹ Chay nzhé re kwaane, nel ngune xaa lo yalnabeyy cheen Jesús, zee mzaa xaa kwent cheen Jesús.

⁴² Per nixa sneeya, zyen xaa lazh nu, xaa non, mzelo ngwii lo Jesús, per nzheb xaa yé xaaya, nel nzheb xaa ne xaa re fariseo, napaka goo xaa xaa pa nseed re nu xtizh Dios. ⁴³ Nel mas nyula re xaa kwi wen xaa kwaan myet ke kwaan Dios.

Jesús nii xtizh Dios

⁴⁴ Jesús ngunii dublegan nzhé:

—Loka xaa nzhon kwaan nii na, nanzhont xaa nebse kwaan nii na sinka noka nzhon xaa kwaan nii Xuz na, xaa mxaal na. ⁴⁵ Nu loka xaa nlu na lo, noka nlu xaa mxaal na lo xaa. ⁴⁶ Na nak kwenta xni, nu myal na yizhyo ne zee wii re xaa lo na, zee nalaket xaa lo yalnakaw. ⁴⁷ Per lee xaa kwaan mbin xtizh na, nu nanlet kwaan nii na, nanaabt na kwent lo xaa; nel lee na namyalt naab kwent lo re myet, sinka lee na myal koo re myet lo yalgut. ⁴⁸ Lee xaa nankayaat na nu nanlet re kwaan nii na, leeka re kwaan ngunii na naab kwent lo xaa mbizh gwluzhtlaka. ⁴⁹ Nel nanguniit na kwaan nzhekla na; sinka lee na ngunii kwaan kwaan mnabeyy Xuz na na, xaa mxaal na. ⁵⁰ Nu ne na lee kwaan mnabeyy Xuz na nak, zee le re xaa gan yalnaban kwaan tira. Kwaanzee lee kwaan nii na, nii naya mod nguné Xuz na lo na.

Jesús nzet nii re xaa mseed lo xaa

13 ¹ Nu yilo gorna merla la yalni cheen Paskwa, Jesús nela mzhinla gor laa xaa yizhyo ne, zee nya xaa yo xaa kwaan Xuz xaa. Nel tant nkedoola xaa re xaa xaa, xaa nzhi lo yizhyo ne, zee mlu xaa dubse yalnkelaa cheen xaa lo re xaa.

² Gorna kayawxchee re xaa, lee Maxuu mlola xgab yek Judas Iscariote, xgann Simón, zee zaa xaa Jesús lo re xaa gut xaa. ³ Jesús nela lee Jesús nze naz lo Dios nu lo Dios bare xaa stuba; nu lee Xuz xaa mzaa dubse yalnabeyy lo xaa. ⁴ Zee snee gorna kayawxchee re xaa, ngxuxso xaa roo mes nu mlache xaa tub ler nak xaa, nu mzhi xaa tub tway leen xaa.

⁵ Zeera mlo xaa nis leen tub bandej, nu mzelo xaa mdeeb xaa nii re nu, xaa mseed lo xaa, nu nsekwizh xaaya kwaan tway kwaan mzhi xaa leen xaa.

⁶ Gorna nzha xaa keeb xaa nii Simón Pér, xaa ne nzhé lo xaa:

—Xaa Nabeyy, ¿napa nel lu keeb nii na?

⁷ Jesús mkeeb nzhé:

—Nal nanlat kwaan kale na yek lu, per gwluzh laya yek lu.

⁸ Pér nzhé:

—iTira nazeyalt na keeb lu nii na!

Jesús mkeeb nzhé:

—Chelee na nakeebt na nii lu, nyent mod gak lu xaa na.

⁹ Simón Pér mkeeb nzhé:

—iCheleeya sbaaya, Xaa Nabeyy, nakeebta lu nebse nii na, noka bsenag na nu noka bseguch na!

¹⁰ Per Jesús mkeeb nzhé:

—Lee xaa ngozla, nankintra gaz xaa stuba, nel nzhula na xaa. Nu nzhul na re gu, per nixa naretlaka gu nzhul na.

¹¹ Leezha nzhé xaa: “Naretlaka gu nzhul na”, snee nzhé xaa nel nela xaa xana xaa zaa xaa lo re xaa gut xaa.

¹² Gorna ngulo mdeeb Jesús nii re xaa, nu ngok xaa xab xaa nu mbare xaa roo mes stub welt nu nzhé xaa lo re xaa:

—¿Che mla kwaan mle na yek gu? ¹³ Lee re gu nii lo na Maestr nu Xaa Nabeyy, nu wen nle gu nii guya sbaa, nel nak naya. ¹⁴ Mdeeb na nii re gu, nixa nak na Xmaestr gu nu Xaa Nabeyy lo gu, zee noka re gu nzhaal keeb nii wechxinn gu. ¹⁵ Mle na kwaane, zee ne gu xomod nzhaal le gu, zee le gu kwaan mlu na lo gu. ¹⁶ Wlipa na nii na lo gu, nik tub mos nanont mas ke xpatron xaa, nu nik tub xaa nanakt mas non ke xaa mxaal xaa. ¹⁷ Chelee gu nla re kwaane yek gu, ble guya zee chul ded gu.

Jesús nzaa kwent lee Judas zaa xaa lo xaa nak zhiin

(Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lc. 22:21-23)

Noka Jesús nzhé:

¹⁸ —Nakazat na kwent cheen rese gu, nel nela na xana re xaa mleey na. Per nzhaal gak kwaan nkee lo Xkyech Dios: “Lee xaa kayaw kwaan na, gak xkontrad na”. [Sal. 41:9] ¹⁹ Nii na kwaane lo gu, zee gorna gaka, zee wii gu lo na mod Xaa Mxaal Dios Nabeyy. ²⁰ Wlipa na nii na, loka xaa wii lo xaa mxaal na, noka ngwii xaa lo na, nu xaa ngwii lo na, noka ngwii xaa lo xaa mxaal na.

²¹ Gorna ngulo nzhé Jesús kwaane, tira nawent ngok lextoo xaa, zee nzhé xaa:

—Wlipa na nii na, lee tub gu zaa na lo re xaa gut na.

²² Zee lee re nu, xaa mseed lo xaa, mzelo mwii lo wechxinn, nu nanet nu xana xaa kazet. ²³ Lee na, xaa nkedoola Jesús, nzo xkwes xaa, ²⁴ nu Simón Pér mle nseyn lo na zee nabdizh na, ne xana xaa kazaa xaa kwent. ²⁵ Zee mbii na gaxra lo Jesús, nu mnabdizh na:

—Xaa Nabeyy, ¿xana xaa ne?

²⁶ Jesús mkeb nzhé:

—Lebsii na tik pan, nu loka xaa za naya gaw, xaa zeeya.

Gorzee mlebsii xaa tik pan nu mzaa xaaya lo Judas Iscariote, xgann Simón. ²⁷ Nu gorna mzen Judas pan nu ndaw xaaya, gorzee mzeeb Maxuu lextoo xaa. Jesús nzhé:

—Ble kwaan nzhaal le lu, zoza leya.

²⁸ Per rese stub naz xaa, namlata yek chozhiin nzhé xaa kwaane lo Judas. ²⁹ Judas nak xaa kwaan nzen xdemi re nu, nu lak xaa mle xgab, mxaal xaa xaa yazii xaa tub kwaan nkin re nu lo yalni o lo re xaa prob nyazaa xaa tub kwaan.

³⁰ Gorna ngulo mzen Judas pan nu ndaw xaaya, ta mroo xaa. Nu mchoola yizhyo gorzee.

Stub kwaan kub kwaan nabeyy Jesús

³¹ Gorna ngulo mroo Judas, Jesús né:

—Mzhinla gor lee re xaa wii respet lo na, Xaa Mzhin Ngok Myet, nu sneeka wii xaa respet lo Dios. ³² Nu chelee na le zee wii re xaa respet lo Dios, noka Dios le zee wii re xaa respet lo na, Xaa Mzhin Ngok Myet; nu merla le xaaya. ³³ Re gu nak mod xiin na, nu nanzotra na xche lo re gu. Zee lee re gu kwaan na, per leeka kwaan nzhé na lo re xaa sawlazzh be, nii na lo re gu nal, nyent mod ya gu pa nya na. ³⁴ Nu tub kwaan kub nabeey na lo gu le gu nal: Bkela gu tub gu stub gu, kwentaxa nkela na re gu, sbaaka nzhaal kela gu tub gu stub gu. ³⁵ Chelee gu kela gu tub gu stub gu, xaa dubse yizhyo ne lee gu nak xaa na.

Jesús nzaa kwent lee Pér yé nanlabeyyt xaa xaa

(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lc. 22:31-34)

³⁶ Simón Pér mnabdizh lo Jesús:

—Xaa Nabeyy, ¿pa nya lu?

Jesús mkeb nzhé:

—Lee pa nya na, nyent mod ya lu nal, per yiid lu gwluh.

³⁷ Pér nzhé:

—Xaa Nabeyy, ¿chozhiin nyent mod reke na tich lu nal? ¡Listla nzo na yet na kwent cheen lu!

³⁸ Jesús mkeb lo xaa nzhé:

—¿Che wlipa lu yet lu kwent cheen na? Per wli na nii na lo lu, zeeraka kozhe gaay lee lu yé chon welt nanlabeyyt lu na.

Jesús nak naz nya lo Xuz be

14 ¹ Nalenalest gu lextoo gu. Ngwii gu lo Dios noka bwii gu lo na. ² Lee garli Xuz na nzho zyen doo pa yo xaa; nu chol nanakta snee, nangniit naya lo gu; nu nya na dexkwaa na tub pa yo gu. ³ Nu gorna yilo nya na dexkwaa na pa yo gu, zee bare na stub welt yaadxii na gu, zee zo re gu pa nzo na. ⁴ Nu nlabeyy re gu naz kwaan nzhin axta pa nya na.

⁵ Max nzhé lo Jesús:

—Xaa Nabeyy, nanet nu pa naz nya lu, ¿xomod ne nu naz?

⁶ Jesús mkeb nzhé:

—Leeka na nak mod tub naz, nu nak na re kwaan wli, nu leeka na nak yalnaban kwaan tira. Nik tub xaa nyent mod zhin lo Xuz na, cheleeya nanakta kwent cheen na. ⁷ Chelee re gu nlabeyy na, noka nlabeyy gu Xuz na. Nu nal nlabeyy gu xaa nel ngune gu lo xaa.

⁸ Zee lee Lip nzhé:

—Xaa Nabeyy, nebse kwaan naab nu nak, laa ne nu lo Xuz lu.

⁹ Zee lee Jesús nzhé lo xaa:

—Lip, nzhala mbizh nzo na lo re gu, ¿che zeeraka labeyy lu na? Loka xaa kwaan ngwii lo na ngwii lo Xuz na; ¿chozhiin naab lu, laa na ne gu lo Xuz na? ¹⁰ ¿Che nanlet lu krer lee Xuz na nzo kwaan na nu na nzo kwaan Xuz na? Lee re kwaan nii na naniit naya kwent cheen na. Rese kwaan nle na nak xcheen Xuz na nel lee Xuz na tubka nzo kwaan na. ¹¹ Nu ne gu lee na nzo kwaan Xuz na, nu lee Xuz na nzo kwaan na; nu kwent cheen re kwaan gro kwaan nle na, nzhaal wii gu lo na. ¹² Wlipa na nii na lo gu, loka xaa tubka ngwii lo na, le xaa rese kwaan nle na; nu le xaa stub naz kwaan mas gro, nel lee na nya lo Xuz na. ¹³ Nu rese kwaan naab gu lo na, nel ngwii gu lo na, na leya; zee wii re xaa respet lo Xuz na kwent cheen re kwaan nle na. ¹⁴ Rese kwaan naab gu lo na, za naya, nel ngwii gu lo na.

Jesús xaal Mbi Naban

¹⁵ Chelee re gu nkela gu na, le gu re kwaan nabeey na le gu. ¹⁶⁻¹⁷ Zee naab na lo Xuz na zee xaal xaa stub xaa zo kwaan gu, le xaa yudar gu. Xaa ne nak mer Mbi Naban kwaan wli, nu tubka zo xaa kwaan re gu.

Lee xaa yizhyo nyent mod kayaa xaa, nel nanyunt xaa lo xaa nu nanlabeyyt xaa xaa; per lee re gu nlabeyy gu xaa, nel gax nzo xaa lo re gu, nu tira yo xaa lextoo re gu.

¹⁸ 'Nalat na re gu mod ngwzeb, nel bare na stub welt zee zo na kwaan re gu. ¹⁹ Xepse lee re xaa yizhyo nanetra lo na; per lee re gu ne lo na nu mban gu nel mban na. ²⁰ Mbizh zee lee re gu ne, lee na nzo lo Xuz na nu re gu nzo kwaan na, nu na nzo kwaan re gu. ²¹ Loka xaa kayaa re kwaan nabeey na nu le xaaya, nlu xaa wlipa nkela xaa na. Nu lee Xuz na nkela xaa nu noka na nkela xaa nu nlu na na lo xaa zee labeyy wen xaa na.

²² Judas (xaa nanakt Iscariote) mnabdizh lo Jesús nzhé:

—Xaa Nabeyy, ¿chozhiin luu lu lu lo re nu, nu nalut lu lu lo re xaa yizhyo?

²³ Jesús mkeeb nzhé:

—Xaa nkela na nzhon xaa xtizh na; nu nkela Xuz na xaa zee lee rop Xuz na yiid yo kwaan lee xaa. ²⁴ Lee xaa nankelat na, nanzhont xtizh na. Lee re wdizh kwaan kakenzha gu nal, nanakta xtizh na, Leeya nak xtizh Xuz na, xaa mxaal na.

²⁵ 'Kanii na rese kwaane lo gu nal nzoka na lo re gu; ²⁶ per lee Mbi Naban, Xaa Seleyy gu, xaa xaal Xuz na kwent cheen na, lee xaa seed re gu rese kwaan, nu le xaa selazh gu rese kwaan nguniila na.

²⁷ 'Gorna nya na, na le zee nalet gu xgab, nu lee na le zee wen gak lextoo gu; nu le naya tub mod nyent mod le re xaa yizhyoya. Kwaanzee nagak nalest gu lextoo gu, nixa nazhebt gu. ²⁸ Mbinla gu ngunii na, nya na nu bare na zo na kwaan re gu stub welt. Chelee gu wlipa nkela gu na, chul gak lextoo gu gon gu lee na nya lo Xuz na, nel lee xaa nak xaa nonra lo na. ²⁹ Zeeraka gak re kwaane nguniila naya lo gu, zee gorna gaka, zee wii re gu lo na.

³⁰ 'Nawdizhtra na xche kwaan re gu, nel nzela xaa nabeyy yizhyo ne. Nixa nanakt xaa tub xaa nabeyyra lo na, ³¹ per snee nzhaal gaka, zee lee re xaa yizhyo ne, ne lee na nkela Xuz na nu nle na re kwaan mxaal xaa na.

Zee nzhé Jesús:

—Guxso gu, nu chaa nya be.

Jesús nak kwenta tub xan yag ub

15 ¹ Jesús seetaka nii nu nzhé:

—Lee na nak kwenta tub xan yag ub kwaan wlipa, nu Xuz na nak kwenta xaa nxeen na. ² Chelee tub re ram, nanzaat xle, tira choog xaaya. Per chelee tub ram nzaa xle, nle nzhul xaaya zee zaaya mas zyen xle. ³ Sbaa mle nzhula na re gu kwaan re wdizh kwaan ngunii na lo gu. ⁴ Tubka sbaa zo gu kwaan na, mod tubka nzo na kwaan re gu. Kwenta tub ram nyent mod zaaya xle chelee nanzobta cho yag; sbaaka nyent mod zaa re gu xle chelee gu nanzot gu tubka kwaan na.

⁵ 'Lee na nak mod xan yag nu re gu nak mod re ram cheen na. Loka xaa tubka nzo kwaan na, nu na tubka nzo kwaan lee xaa, zaa xaa zyen doo xle; nel chelee nyent na nyent mod le gu nik tub kwaan. ⁶ Lee xaa kwaan nanzot tubka kwaan na, nak kwenta tub ram kwaan nanzobtra cho yag, kwaan mchoog xaa nu mlebi xaa zee bizha, nu zeera top xaaya koo xaaya lo ki.

⁷ 'Chelee re gu tubka zo kwaan na, nu nali zo gu lo re kwaan mseed na gu, bnaab gu re kwaan nzhekla gu zee kayaa guya. ⁸ Wii re xaa respet lo Xuz na gorna lee re gu nzaa zyen xle, zee gak gu xaa wlipa nseed lo na. ⁹ Nu nkela na re gu modxa nkela Xuz na na; tubka bzo gu lo yalnkele cheen na. ¹⁰ Chelee gu gon gu re kwaan ngunii na lo gu, zee tubka nzo gu lo yalnkele cheen na; modxa nzhon na xtizh Xuz na, re kwaan mnabeey xaa le na, nu tubka nzo na lo yalnkele cheen xaa.

¹¹ 'Nii na kwaane lo gu, zee yo yalnix cheen na lextoo gu, zee tubka gak chul lextoo gu. ¹² Lee kwaan nabeey na gu nak kwaane: Kela gu tub gu stub gu modxa nkela na gu. ¹³ Lee yalnkele kwaan grora lo reya, nlu xaa leezha yet xaa kwent cheen xmig xaa. ¹⁴ Re gu nak xmig na, chelee gu nle gu re kwaan mnabeey na gu le gu. ¹⁵ Nal naniitra na lo gu nak gu xmos na, nel lee mos nanet cho kwaan nle xaa nabeyy lo xaa. Mig, nii na lo gu, nel rese kwaan nguné Xuz na lo na nguniila naya lo gu.

¹⁶ Namleeyt re gu na, nel na mleey re gu nu mza na zhiin lo gu, zee zaa gu zyen doo xle nu lee xle kwaan zaa gu dii tira. Nu snee lee Xuz na zaa rese kwaan naab gu lo xaa kwaan yalnabeey cheen na. ¹⁷ Kwaane nak kwaan nabeey na gu: Kela gu tub gu stub gu.

Nayii myet yizhyo ne Jesús nu re xaa nak xaa xaa

¹⁸ 'Nzhekla na ne gu, chelee re xaa yizhyo nayii ne re gu, yilo na, nayii xaa ne xaa. ¹⁹ Chol xaa yizhyo nak gu, kedoola re xaa yizhyo gu, mod nkela xaa re xaa nak xaa xaa. Per na mleey gu lo re xaa yizhyo nu kwaanzee nayii re xaa yizhyo ne, ne gu, nel nanaktra gu xaa yizhyo.

²⁰ Bselazh gu kwaan nii na lo gu: "Nik tub mos nanont mas ke xaa nabeyy lo xaa". Chelee xaa nrenal xaa na, noka re gu renal xaa; nu chelee xaa mbin xaa xtizh na noka gon xaa xtizh gu. ²¹ Sneer le re xaa gu kwent cheen na, nel nanlabeyyt re xaa xaa mxaal na.

²² 'Nik tub kulp nangabt re myet, chol na nangalt ngunii lo re xaa. Per nal nkano xaa kulp. ²³ Loka xaa nayii ne na noka nayii xaa ne xaa Xuz na. ²⁴ Nik tub kulp nagabt re xaa ne, chol nanglet na re kwaan gro kwaan nik stub xaa nyent mod le. Per nal lee re xaa nela kwaane, nu nixa sneeya nayii xaa ne xaa na nu noka nayii xaa ne xaa Xuz na. ²⁵ Per re kwaane gak nel nzhaal gak re kwaan nkee lo ley: "Nyent cho kwaan, nu nayii re xaa ne xaa na". [Sal. 35:19; Sal. 69:4]

²⁶ 'Per gorna yiid Xaa Seleyy gu, Mbi Naban kwaan wli, lee xaa zaa kwent cheen na lo re gu. Xaal na xaa gorna zo na lo Xuz na, nel lo Xuz

na roo xaa. ²⁷ Nu noka re gu nzhaal zaa kwent cheen na, nel mzo gu kwaan na axta yilo.

16 ¹ Nii na re kwaane lo re gu, zee nik tub kwaan nalet zee ral nii gu. ² Koo xaa gu pa nseed be xtizh Dios, nu leezha zhin gor loka cho xaa gut gu, nel nle xaa xgab snee kale xaa tub kwaan nyula Dios. ³ Le xaa kwaane nel zer labeyy xaa Xuz na nu na. ⁴ Nii na kwaane zee gorna zhin gor ne, selazh gu ngulola ngunii naya lo re gu; nangniit na kwaane lo re gu yilo nel nzoka na kwaan re gu.

Kwaan nle Mbi Naban

⁵ Jesús seetaka kanii nu nzhé:

—Per nal nya na zee zo na kwaan xaa mxaal na, nu nik tub gu nanabdizht lo na pa nya na; ⁶ leel nales ngok lextoo gu nel ngunii na re kwaane lo gu. ⁷ Per kwaan wli ngunii na lo gu, mas wen nya na. Nel chelee na nanyat na lee Xaa Seleyy gu, nyent mod zo kwaan gu; per chelee nya na, xaal na xaa. ⁸ Gorna lee xaa yaad, luu xaa re kwaane lo re myet yizhyo: xana re kwaan nawent, xana re kwaan nali, nu xomod naab Dios kwent lo re myet. ⁹ Lee Mbi Naban luu lo re xaa nawent nak xaa, nel nangwiit xaa lo na; ¹⁰ lee Mbi Naban luu lo re xaa kwaan nak kwaan nali, nel nya na lo Xuz na nu nanetra re gu lo na; ¹¹ nu Mbi Naban luu lo re xaa xomod naab Dios kwent lo re xaa yizhyo ne, nel ngulola ngunaab xaa kwent lo xaa nabeyy yizhyo ne.

¹² Nkano na zyen doo kwaan nii na lo re gu, per nyent mod nii na reseya lo gu nal, nel nyent mod la reya yek gu. ¹³ Per gorna yaad Mbi Naban, xaa wli, lee xaa luu re kwaan wli lo gu; nel naniit xaa kwaan nzhekla xaa, nii xaa rese kwaan gon xaa, nu né xaa re kwaan ded lo re gu. ¹⁴ Lee xaa le zee wii re xaa chul lo na, nel lee xaa luu re kwaan wli cheen na lo re gu. ¹⁵ Rese kwaan nak cheen Xuz na nak cheen na; kwaanzee nii na lo re gu, lee Mbi Naban luu re kwaan wli cheen na lo re gu.

¹⁶ Xepse nanetra gu lo na, per xep gwluzh bare gu ne gu lo na.

Lee yalnales gak yalchul

¹⁷ Zee lee lak nu, xaa mseed lo xaa, mzelo nabdizh lo wechxinn:

—¿Cho kwaan nzhekla xaa né xaa kwaan re kwaane? Né xaa, xepse nanetra be lo xaa, nu xep gwluzh bare be ne be lo xaa, che naka nel nya xaa pa nzo Xuz xaa. ¹⁸ ¿Cho kwaan nzhekla xaa né xaa “xep gwluzh”? Nanet be cho kwaan kanii xaa.

¹⁹ Jesús mzeen lee re nu nzhekla nabdizh lo xaa, zee né xaa lo re nu:

—Lee na nii lo re gu, xepse nanetra gu lo na, nu xep gwluzh bare gu ne gu lo na. ¿Che nanlat kwaane yek gu? ²⁰ Wlipa na nii na, lee re gu goon nu nales doo gak lextoo gu, gorna lee re myet yizhyo gak chul doo lextoo. Per gorna gak nales lextoo gu, lee yalnales gak yalchul. ²¹ Gorna

lee tub ngwnaa gal xinn, ne lextoo me nel merla zhin gor gal xinn me, per gorna ngulo ngol xinn me, nyenlazzh me yalne, nu chul doo nzhak lextoo me, nel ngol xinn me. ²² Nu leeka snee nales nzhak lextoo re gu nal; per bare na zhaal na re gu stub welt, nu zee lee lextoo gu nix doo gak, tub mod kwaan nik tub kwaan nu nik tub xaa nyent mod le zee nales gak lextoo gu.

²³ 'Mbizh zee nanaabt gu nik tub kwaan lo na. Wlipa na nii na, lee Xuz na zaa rese kwaan naab gu lo xaa kwent cheen na. ²⁴ Axta nal nik tub kwaan zer naab gu kwaan yalnabeyy cheen na; naab guya zee kayaa guya, zee chul gak lextoo gu.

²⁵ 'Nii na re kwaane lo gu, nu nlu naya lo gu kwaan kwent nabix; per yo tub mbizh nalutra naya lo gu kwaan kwent nabix, sinka klar nii naya lo gu mod nak Xuz na. ²⁶ Mbizh zee lee re gu naab kwaan kwent cheen yalnabeyy cheen na; zee nankint yé naya lo Xuz na kwent cheen gu, ²⁷ nel lee Xuz na nkela re gu. Nkela xaa re gu nel nkela gu na, nu nel ne gu lee na nzhal naz lo Dios. ²⁸ Mroo na lo Xuz na zee myal na yizhyo ne, nu nal laa na yizhyo ne, zee nya na naz lo Xuz na stub welt.

²⁹ Zee nzhé re nu lo xaa:

—iNalsi kanii lu klar, nu naniit lu kwaan kwent nabix! ³⁰ Nal ne nu, lee lu ne rese kwaan nu nankint kwaz lu nabdizh xaa tub kwaan lo lu. Nu kwaane nle zee ne nu lee lu nyaad naz lo Dios.

³¹ Jesús né:

—¿Che nalsi ne gu lee na nzhal naz lo Dios? ³² iKwaanzee mzhinla gor nu nal nak gor zee lee re gu rech, kad tub gu nya gu garli gu, nu laa gu techosa na! Per nazot techosa na nel Xuz na nzo kwaan na. ³³ Nii na re kwaane lo re gu nel nzo gu kwaan na, nankint le gu xgab. Lo yizhyo ne ded gu bid; per nazhebt gu nel mlela na gan lo yizhyo ne.

Jesús nzhedizhno Dios kwent cheen re xaa mseed lo xaa

17 ¹ Gorna ngulo ngunii Jesús re kwaane, Jesús mwii yiba nu nzhé xaa:

—Xuz na, mzhinla gor cheen na. Ble zee wii re xaa respet lo Xgann lu, zee noka Xgann lu le zee wii re xaa respet lo lu. ² Lu mzaa diizh lo na, xaa nak Xgann lu, zee nabeey na lo rese myet yizhyo, zee zaa na yalnaban kwaan tira lo re xaa kwaan mzaa lu lo na. ³ Nu xaa nzhekla kano yalnaban ne nzhaal labeyy xaa lu, xaa wlipa nak tubka Dios, nu nzhaal labeyy xaa na, Xaa Mxaal lu Nabeyy.

⁴ 'Na mle zee wii re xaa chul lo lu lo yizhyo ne, nel ngulola mle na re kwaan mxaal lu na le na. ⁵ Kwaanzee nal Xuz na, zaa yalnabeyy lo na kwaan mkano na leezha mzo na kwaan lu, leezha zeeraka dexkwaa yizhyo.

⁶ 'Mlu na cho nak lu lo re xaa mleey lu lo re myet, xaa mzaa lu lo na, nel nak xaa xaa lu, nu mzaa lu xaa lo na, zee mbin xaa xtizh lu. ⁷ Nal ne

re xaa, lee re kwaan mzaa lu lo na nak xcheen lu; ⁸ nel nzhé na lo xaa re kwaan nguné lu lo na, nu lee re xaa mbina. Mzeen re xaa lee na wlipa nzhal naz lo lu, nu mzeen re xaa lu mxaal na.

⁹ 'Nal naab na lo lu zee kanap lu re xaa ne; nanaabt na lo lu zee kanap lu re xaa yizhyo; lee na naab lo lu zee kanap lu re xaa mzaa lu lo na, nel xaa lu nak xaa. ¹⁰ Rese xaa nak xaa na noka nak xaa xaa lu, nu re xaa nak xaa lu noka nak xaa xaa na. Lu mle zee ngwii re myet respet lo na kwent cheen re xaa ne.

¹¹ 'Na nazotra lo yizhyo; per lee re xaa seetaka nzhi lo yizhyo, gorna lee na nya zo kwaan lu. Xuz na, xaa nambey, bkanap re xaa kwaan yalngezh nu kwaan yalnabeyy cheen lu, kwaan mzaa lu lo na, zee tubka gak re xaa, mod lu nu na. ¹² Nzo na kwaan re xaa nak xaa lu lo yizhyo ne, nkanap na xaa kwaan yalnabeyy cheen le lu, kwaan mzaa lu lo na. Nu nik tub xaa kwaan mzaa lu lo na namluxt na, nebse mlux xaa kwaan nakla lux, zee gak re kwaan nkee lo Xkyech lu.

¹³ 'Nal bare na pa nzo lu. Per nel nzoka na yizhyo ne, zee nii na re kwaane, zee lee re xaa gak chul lextoo, mod nix nzhak lextoo na. ¹⁴ Na mza xtizh lu lo xaa, per lee re myet yizhyo nayii ne re xaa, nel nanakt re xaa xaa yizhyo, modxa nanaktaka na xaa yizhyo. ¹⁵ Nanaabt na lo lu koo lu xaa lo yizhyo, sinka kanap lu xaa lo Maxuu. ¹⁶ Snee modxa nanakt na xaa yizhyo ne, noka re xaa nanakt xaa yizhyo ne. ¹⁷ Ble nzhul xaa kwaan re kwaan wli; nel xtizh lu nak kwaan wli. ¹⁸ Modxa mxaal lu na lo re xaa yizhyo ne, sbaaka xaal na re xaa lo re myet yizhyo ne. ¹⁹ Nu kwent cheen re xaa ne, mle nzhul na na, zee noka re xaa ne wlipa gak nzhul kwent cheen re kwaan wli.

²⁰ 'Nu nanaabt na kanap lu nebse re xaa ne, sinka noka naab na kanap lu re xaa kwaan gwluzh wii lo na, gorna gon xaa kwent cheen wdizh chul kwaan zaa re xaa ne kwent. ²¹ Xuz na, naab na lo lu zee tubka gak re xaa ne, mod nak rop be tubka, snee mod tubka nzo lu kwaan na nu tubka nzo na kwaan lu, zee snee tubka gak re xaa ne; sbaa lee re myet yizhyo, ne lee lu mxaal na. ²² Nu mza na re kwaan chul lo xaa mod mzaa luya lo na, zee gak re xaa ne tubka, snee modxa nak lu nu na tubka. ²³ Na nzo kwaan re xaa ne, nu lu nzo kwaan na, zee gak re xaa ne tubka, nu snee lee re myet yizhyo ne ne lee lu mxaal na, nu nkela lu re xaa ne mod nkela lu na.

²⁴ 'Xuz na, nzhekla na zo re xaa mzaa lu lo na pa nzo na, zee labeyy re xaa yalnabeyy kwaan mzaa lu lo na. Mzaa luya lo na leezha zeeraka dexkwaa yizhyo, nel nkela lu na. ²⁵ Xuz na, xaa nali nak, lee re xaa yizhyo nanlabeyyt lu; per na nlabeyy na lu nu re xaa ne ne lee lu mxaal na. ²⁶ Nu mlu na lo xaa cho nak lu, nu seetaka nlu naya, nu leeka mod nkela lu na, kela lu re xaa, nu snee noka na zo kwaan re xaa.

Mzen xaa Jesús

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53)

18 ¹ Gorna ngulo mdizhno Jesús Dios, Jesús mroo kwaan re nu, xaa mseed lo xaa, zee mded xaa tub barank kwaan le Cedrón zee ya nu yi Olib. Baa nzob tub yilo, pa mrep Jesús kwaan re nu. ² Noka Judas, xaa kwaan zaa xaa lo re xaa nak zhiin, nlabeyy baa, nel zyen welt mdop Jesús kwaan re nu naz baa. ³ Zee lee Judas mzhin baa kwaan tub partid soldad, nu kwaan lak polisi, xaa nkanap yidoo, xaa kwaan mxaal re ngwleyy non, nu re fariseo. Re xaa ne nzeno yiib, nu nzeno xaa xbruj xaa nu yerbal. ⁴ Per Jesús nela cho kwaan gak, zee mroo xaa nu mnabdizh xaa lo re xaa:

—¿Cho xaa nkwaan gu?

⁵ Lee re xaa mkeb nzhé:

—Lee nu nkwaan Jesús xaa Nazaret.

Jesús nzhé:

—Na nak xaa zee.

Judas, xaa zaa Jesús nze lo re xaa ba. ⁶ Gorna lee Jesús nzhé lo re xaa: “Na nak xaa zee”, mbii re xaa naz tras zee nguchin re xaa lo yo. ⁷ Jesús mbare mnabdizh lo re xaa stub welt:

—¿Cho xaa nkwaan gu?

Lee re xaa mbare nzhé:

—Nu nkwaan Jesús, xaa Nazaret.

⁸ Jesús nzhé lo re xaa stub welt:

—Niila na lo gu, na nak xaa zee. Chelee gu nkwaan gu na, laa gu nya re stub naz xaa ne.

⁹ Kwaane mded zee mbarlo kwaan nzhé leeka Jesús: “Xuz, lee re xaa mzaa lu lo na namluxt nik tub xaa ba”. ¹⁰ Zee lee Simón Pér, xaa nkano tub espad, mlooya nu mchoog xaa lad li nzha tub xaa le Malco, xaa nak mos cheen ngwleyy non doo. ¹¹ Jesús nzhé lo Pér:

—Blochaw espad. Chelee Xuz na nzhekla deed na bid ne, nzhaal deed naya.

Jesús nzo lo Anás

(Mt. 26:57-58; Mr. 14:53-54; Lc. 22:54)

¹² Zee lee re soldad nu xaa nabeyy lo xaa nu noka re polisi, xaa nkanap yidoo, mzen Jesús nu mkado xaa xaa. ¹³ Yilotlaka mbe xaa xaa garli Anás, nel xaa ne nak xuzhap Caifás, xaa nak ngwleyy non doo liin zee.

¹⁴ Leeka Caifás ne nak xaa nzhé lo re xaa sawlazz nu, mas wen yet tubka xaa kwent cheen dubse yezh ke dubse yezh lux.

Pér nzhé nanlabeyyt xaa Jesús
(Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lc. 22:55-57)

¹⁵ Lee Simón Pér nu na nzhake tich Jesús. Nlabeyy na ngwleyy non doo, nu snee mrep na kwaan Jesús leen yoo; ¹⁶ per lee Pér mlake naz jwer roo yoo. Kwaanzee ngunii na lo xmos ngwleyy non doo, me nkanap roo yoo, zee mrep Pér naz leen. ¹⁷ Lee me nkanap roo yoo mnabdizh lo Pér, nzhé:

—¿Che nanot lu nak tub re xaa kwaan kaseed lo Jesús?

Pér mkeb nzhé:

—Nanakt naya.

¹⁸ Nu nel nze nal, lee re mos nu re polisi, xaa nkanap yidoo, mzee tub bal, nu kazhe re xaa. Noka Pér nzob kwaan re xaa kazhe lo bal.

Lee ngwleyy non doo nabdizh lo Jesús
(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lc. 22:66-71)

¹⁹ Lee ngwleyy non doo mzelo mnabdizh lo Jesús cheen re nu, xaa mseed lo xaa, nen cho kwaan nseed xaa.

²⁰ Jesús nzhé:

—Lee na ngunii delant lo rese xaa; tubka nseed na re xaa pa nseed be xtizh Dios, nu lach roo yidoo, pa nkasa re sawlazzh be; nu nik tub kwaan namlut na xlaan. ²¹ ¿Chozhiin nabdizh lu lo na? Bnabdizh lo re xaa mbin kwaan ngunii na, zee re xaa né re kwaan nzhé na, nu nzho mod zaa xaa kwenta lo lu.

²² Gorna nzhé Jesús kwaane, tub polisi, xaa nkanap yidoo, mgazyta ta garlo Jesús, nu nzhé lo xaa:

—¿Che sbaa mkeb lu lo ngwleyy non doo?

²³ Jesús mkeb nzhé:

—Chelee na ngunii na tub kwaan nawent, né lo na cho kwaan ngunii na; nu chelee kwaan ngunii na wli, ¿chozhiin mkee lu yek na?

²⁴ Nu seetaka nkadoo xaa, mxaal Anás xaa lo Caifás, xaa nak ngwleyy non doo.

Pér nzhé stub welt nanlabeyyt xaa Jesús
(Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lc. 22:58-62)

²⁵ Nu lee Pér nzobaka baa kazhe lo bal. Zee mnabdizh re xaa lo xaa:

—¿Che nanakt lu tub xaa mseed lo Jesús?

Pér mkeb nzhé:

—Nanakt naya.

²⁶ Zee mnabdizh tub mos cheen ngwleyy non doo, sawlizh xaa mchoog Pér nzha, nzhé:

—¿Che nangunet na lo lu kwaan Jesús, leen yilo?

²⁷ Pér nzhé stub welt:

—Nalet naya.
Nu gorzee lee gaay mrazhe.

Jesús nzo lo Pilat

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Lc. 23:1-5)

²⁸ Mloo xaa Jesús garli Caifás, nu mbe xaa xaa naz palas cheen Pilat, xaa nabeyy Judea. Nu merla yani yizhyo. Lee re xaa sawlazzh nu namzeebt leen palas, nel snee nzho mod lake nzhul xaa lo Dios nu nzho mod gaw xchee xaa cheen Paskwa, gorna nselazzh re nu xomod mloo Dios re xey nu Egipto. ²⁹ Kwaanzee Pilat mroo ngunii lo re xaa, nzhé:

—¿Cho re kwaan ngaazzh gu tich xaabyi ne?

³⁰ Lee re xaa non lo re xaa sawlazzh nu mkeb, nzhé:

—Chol nanakt xaa tub xaa nakap, nangiidnot nu xaa lo lu.

³¹ Pilat nzhé:

—Be gu xaa, nu bnaab gu kwent lo xaa, mod nak ley cheen gu.

Lee re xaa mkeb nzhé:

—Per lee re nu, xaa Israel, nanzeyalt gu gut nu tub xaa.

³² Sneer mbarlo kwaan nzhé Jesús, leezha mzaa xaa kwent xomod yet xaa. ³³ Pilat mbare mrep leen palas stub welt, mrezh xaa Jesús, nu mnabdizh xaa lo xaa:

—¿Che lu nak Rey cheen re xaa Israel?

³⁴ Jesús nzhé:

—¿Che nabdizh lu kwaane nel sbaa nzak lu, o nel nguné stub xaaya lo lu?

³⁵ Lee Pilat mkeb nzhé:

—Nanakt na xaa Israel, lee re xaa sawlazzh lu nu re ngwleyy non mzaa lu lo na. ¿Cho kwaan mle lu?

³⁶ Jesús mkeb nzhé:

—Lee Pa Nabeey na nanakt lo yizhyo ne. Chol yizhyo ne nabeey na, lee xaa kwaan nkee zhiin lo na dil, zee nangzaat re xaa na lo re xaa non lo re sawlazzh na. Per lee Pa Nabeey na nanakt lo yizhyo ne.

³⁷ Zee lee Pilat nzhé lo xaa:

—A, lu nak rey.

Jesús mkeb nzhé:

—Wli kwaan né lu, na nak rey. Kwaanzee ngol na nu myal na yizhyo zee za na kwent cheen kwaan wli lo re myet. Nu rese xaa ngwii lo kwaan wli nzhon xtizh na.

³⁸ Pilat nzhé:

—Nik tub xaa nanet cho kwaan nak kwaan wli.

Naab re xaa yet Jesús

(Mt. 27:15-31; Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25)

Gorna ngulo nzhé xaa kwaane, Pilat mroo mdizh kwaan re xaa sawlazzh nu, nu nzhé xaa lo re xaa:

—Nik tub kwaan nawent mle xaabyi ne. ³⁹ Per lee re gu nkano kostumbr nsela na tub xaa nzho lozhyib lo yalni cheen Paskwa. ¿Che nzhekla gu sela na xaa nak Rey cheen re gu?

⁴⁰ Re xaa mbare nzhé:

—iNaselat lu xaa ba! iBsela Barrabás!

Nu Barrabás nak tub wann.

19 ¹ Zee lee Pilat mzen Jesús, nu mnabeyy zee zaa xaaya yenn xaa kwaan bins. ² Lee re soldad mdexkwaa tub koron kwaan yag yich nu mzob xaaya yek Jesús, nu msegak xaa xaa tub ler naxne, kwenta kwaan nzhak rey. ³ Zee mbii re xaa lo xaa nu nzhé xaa:

—iXwa doo Rey cheen re xaa Israel!

Nu mgazya re xaa ta garlo xaa.

⁴ Pilat mbare mroo stub welt nu nzhé lo re xaa:

—Wii re gu, mlo na xaa, zee ne re gu nik tub kwaan nawent namlet xaa.

⁵ Zee mroo Jesús nzob koron yich yek xaa nu nak xaa ler naxne. Lee Pilat nzhé:

—iWii gu, lee xaa nzo nee!

⁶ Gorna ngune re ngwleyy non nu re soldad, xaa nkanap yidoo lo xaa, mzelo re xaa nzhé:

—iBkee xaa lo krus! iBkee xaa lo krus!

Zee nzhé Pilat lo re xaa:

—Be gu xaa nu bkee gu xaa lo krus, per lee na nangaazht nik tub kwaan tich xaa.

⁷ Lee re sawlazzh na mkeb nzhé:

—Lee re nu nkano tub ley, nu mod nzhé ley cheen nu nzhaal yet xaa, nel né xaa lee xaa nak Xgann Dios.

⁸ Gorna mbin Pilat kwaane mas mzheb xaa. ⁹ Zee mrep xaa leen palas stub welt nu mnabdizh xaa lo Jesús:

—¿Pa naz nze lu?

Per Jesús namkebt nik tub kwaan lo xaa.

¹⁰ Pilat nzhé:

—¿Chozhiin nankebt lu lo na? ¿Che nanet lu nkano na yalnabeyy kee na lu lo krus, nu nkano na yalnabeyy sela na lu?

¹¹ Zee lee Jesús mkeb nzhé:

—Nyent mod nabeyy lu lo na, chelee Dios namzaat yalnabeyy lo lu; per lee xaa kwaan mzaa na lo lu, mas nkano kulp ke lu.

¹² Nu gorzee lee Pilat mzelo mkwaan mod sela Jesús; per lee re sawlazzh na nzhé:

—iChelee lu sela lu xaa ne, nanakt lu xmig César, xaa nabeyy dub pa nabeyy Roma! iLoka xaa mbezh nak rey, nak xaa xkontrad xaa nabeyy dub pa nabeyy Roma!

¹³ Gorna mbin Pilat kwaane, mnabeyy xaa zee koo xaa Jesús, nu mzob xaa pa nzob xaa nabeyy naab xaa kwent, pa kwaan le diizh hebreo Gabata, kwaan nak Lach Ke. ¹⁴ Kwaane ngok rolta mbizh, mbizh gorna nzelo xaa ndexkwaa xaa cheen yalni le Paskwa. Pilat nzhé lo re xaa:

—iLee xrey gu baa!

¹⁵ Per lee re xaa nzhé:

—iYet xaa! iYet xaa! iBkee xaa lo krus!

Lee Pilat mnabdizh lo re xaa:

—¿Che nzhekla gu kee na xrey gu lo krus?

Nu lee ngwleyy non doo mkeb nzhé:

—iNankanot nu stub rey, nebse César, xaa nabeyy dub pa nabeyy Roma!

¹⁶ Zee lee Pilat mzaa Jesús lo re xaa, zee mkee xaa xaa lo krus, zee lee re xaa mbe xaa.

Mkee xaa Jesús lo krus

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43)

¹⁷ Mbe re xaa Jesús nya xaa naz tub pa le Zhit Yek Xaa (kwaan wdizh hebreo nak Gólgota). Nu mbe Jesús xkrus Jesús. ¹⁸ Baa mkee xaa xaa lo krus kwaan xchop xaa, nu mkee xaa tubga xaa rop lad lo Jesús. ¹⁹ Pilat mnabeyy zee kee xaa tub kwaan yek krus, kwaan nzhé: “JESÚS XAA NAZARET, REY CHEEN RE XAA ISRAEL”. ²⁰ Zyen doo xaa lazh na mlab kwaane, nel lee pa nkee Jesús lo krus nak gax Jerusalén, nu lee kwaane nkee kwaan wdizh hebreo, latín, nu gryeg. ²¹ Kwaanzee lee re xaa nu re ngwleyy non nzhé lo Pilat:

—Nakeet lu: “Rey cheen re xaa Israel”, kee kwaan yé: “Xaa mbezh nak xaa Rey cheen re xaa Israel”.

²² Per lee Pilat mkeb lo re xaa nzhé:

—Lee kwaan mkee na, sbaa lakeya.

²³ Gorna ngulo mkee re soldad Jesús lo krus, mzen xaa xab xaa, nu mle xaaya tap lee nu tubga leeya mka tubga soldad. Noka mzen xaa stub naz xab xaa, nu nel naka tubka lee ler chul doo, ²⁴ zee nzhé re soldad lo wechxinn xaa:

—Nachazt beya, mas wen kee be swert zee nen cho yizoya.

Nu snee mbarlo kwaan nzhé Xkyech Dios: “Mdiiz xaa re xab na nu mkee xaa swert nen cho yizo xab na”. [Sal. 22:18] Nu sbaa mle re soldad.

²⁵ Nu gax lo krus nzo xnaa Jesús, nu bal xnaa xaa, nu Mari sa Cleofas nu Mari me yezh Magdala. ²⁶ Gor ne ngune Jesús lo xnaa xaa nu lee na nzo gax lo me, xaa nkedoola xaa, zee nzhé xaa lo xnaa xaa:

—Lee xgann lu nzo lo lu.

²⁷ Zee né xaa lo na:

—Lee xnaa lu nzo lo lu.

Nu leeka zee, lee na mkayaa me li na mod xnaa na.

Yalgut cheen Jesús

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49)

²⁸ Gorna ngulo mded kwaane, Jesús ne ngulola ngok re kwaan mzaa Xkyech Dios kwent cheen xaa, re wdizh kwaan mkee re xaa mzaa kwent kwaan nzhé Dios lo lee xaa yilo. Nu zee gak re kwaan nzhé Xkyech Dios, snee nzhé Jesús:

—Nzhek lextoo na.

²⁹ Baa nzo tub re xis ub kwaan ni. Nu mle bsii xaa tub lee xiil nu mzob xaaya yek tub lee yag kwaan le hisopo nu mkee xaaya roo Jesús. ³⁰ Jesús ngu xis ub kwaan ni ba nu nzhé xaa:

—iRese kwaan ngulola ngok!

Zee mkichyek xaa nu mlaa xaa yet xaa.

Tub soldad nkich stak roo lextoo Jesús

³¹ Re kwaane ngok mbizh kwaan mzelo nu ndexkwaa nu kwaan gaw nu yalni cheen Paskwa, nu lee re xaa lazh na nanzheklat keeka kwerp lo krus mbizh kwaan nzholl re nu lo Dios, nel mbizh ne nak tub mbizh non doo lo re nu. Zee ngunaab xaa lo Pilat, zee kich xaa nii re xaa nkee lo krus, nu zee la xaa re kwerp cheen xaa lo krus. ³² Zee lee re soldad ngwa nu mdich nii rop xaa nkee xkwes Jesús. ³³ Per gorna mbii xaa gax lo Jesús ngune xaa ngutla xaa. Kwaanzee namdicht xaa nii xaa.

³⁴ Nu lee tub soldad mkich xtak roo lextoo xaa, nu gorzee mchuun ren kwaan nuch nis lextoo xaa. ³⁵ Nu na ngune kwaane, kwaanzee nza na kwent cheena, nu wli kwaan nii na; nu kwaanzee nzhaal le gu kwer kwaan nza na kwent. ³⁶ Nu re kwaane mded zee mbarlo re kwaan nkee lo Xkyech Dios, kwaan nii: “Nakicht xaa nik tub zhit cheen na”. [Sal. 34:20] ³⁷ Nu lo stub pa Xkyech Dios nkee: “Wii re xaa lo xaa mkich xaa stak lextoo”. [Zac. 12:10]

Mkaach xaa Jesús

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56)

³⁸ Ngulo mded re kwaane, Che xaa yezh Arimatea, ngunaab lo Pilat zee zaa xaa diizh wee xaa kwerp cheen Jesús. Che nak tub xaa mseed lo Jesús, nixa nak xaa tub xaa nseed xlaan nel nzheb xaa ne xaa re xaa non lazh nu. Pilat mzaa diizh lo xaa, nu lee xaa ngwa nu mbe xaa kwerp

cheen Jesús. ³⁹ Nu noka ngwa Nikodem, xaa kwaan ngwa mdizhno Jesús tub yaal, mzhino xaa kan tub galbchii kil anseyt kwaan chul nzebech, kwaan nak cheen chop yag kwaan le mirra nu aloe. ⁴⁰ Nu snee Nikodem rop Che mbe kwerp cheen Jesús nu mchaal xaa kwerp cheen Jesús ler kwaan mrub anseyt kwaan chul nzebech zee cho, mod nle re nu kwaan xaa nzhet. ⁴¹ Lee pa mkee xaa Jesús lo krus nzob tub yilo, nu leen yilo ne nzob tub baa kwaan nik tub xaa zer yo leen. ⁴² Baa mchep xaa xkwerp Jesús, nel lee baa ba nzob gax nu nel merla zhin mbizh kwaan nzholl re nu lo Dios.

Yalnroban cheen Jesús

(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12)

20 ¹ Zhe dming garziil doo, Mari me yezh Magdala ngwa roo baa, gorna seetaka nakawra na; nu ngune me nyent ke kwaan nyaww roo baa. ² Zee mrexonn me ngwa me pa nzo rop na Simón Pér, na nak xaa nkedoola Jesús, nu né me lo rop nu:

—iMloo xaa Xaa Nabeyy leen baa nu nanet nu pa naz ngulaa xaa xaa!

³ Zee lee rop na Pér mroo nu ngwa roo baa. ⁴ Tubka mrexonn rop nu, per lee na mas nxonnra ke Pér nu yilo na mzhin na roo baa. ⁵ Mkichyek na nu mwii na nu myun re ler kwaan mral Jesús lo na, per namzeebt na. ⁶ Nu zeera mzhin Simón Pér, zee mzeeb xaa leen baa. Noka lo lee xaa myun ler kwaan mral Jesús; ⁷ nu noka myun lo xaa lee ler kwaan mral yek Jesús, nanaxt gax lo stub naz ler, sinka leeya nduuzh nax stub pa. ⁸ Zee noka mrep na, nu myun lo na re kwaan ngok, nu mle na krer lee Jesús mroban. ⁹ Nel zeeraka la yek re nu kwaan nzhé Xkyech Dios, lee xaa nzhaal roban. ¹⁰ Zee mbare rop nu garli nu.

Jesús mlu lo Mari me yezh Magdala

(Mr. 16:9-11)

¹¹ Per lee Mari mlake naz jwer, gax roo baa nu nzhonn me, nu mkichyek me zee ngwii me naz leen baa, ¹² nu myun chop mandad cheen Dios lo me, xaa kwaan nak ler rus, nzobsa paro mzhin xaa kwerp cheen Jesús; tub xaa nzob paro ngot yek Jesús nu stub xaa nzob pa naz mrib nii xaa. ¹³ Lee rop mandad ngunabdizh lo me:

—¿Chozhiin nzhonn lu?

Lee me nzhé:

—Nel mbe xaa Xaa Nabeyy na nu nanet na pa naz ngulaa xaa xaa.

¹⁴ Nebse ngulo nzhé me kwaane, nu mzere me yenn me, ta myun Jesús lo me, per nanet me chelee xaaya. ¹⁵ Zee mnabdizh Jesús lo me:

—¿Chozhiin nzhonn lu? ¿Cho xaa nkwaan lu?

Lee me mle xgab xaa nkanap yilo ngunii lo me, zee nzhé me:

—Chelee lee lu mbe xaa, né lo na pa naz ngulaa lu xaa, zee wee na xaa.

¹⁶ Zee lee Jesús nzhé lo me:

—iMari!

Lee me mzere yenn, nu nzhé me kwaan wdizh hebreo lo xaa:

—iMaestr!

¹⁷ Jesús nzhé:

—Nakeezht lu na, nel zer nya na lo Xuz na. Gwa nu guzh lo re wech na lee na nya zhaal kwaan Xuz na, xaa nak Xuz re gu, nu xaa kwaan nak Xdios na, nu xaa nak Xdios re gu.

¹⁸ Zee lee Mari, me yezh Magdala, nya nu nzhé me ngune me lo Xaa Nabeyy, nu noka nzhé me lo re xaa, kwaan nzhé Xaa Nabeyy lo me.

Jesús mlu lo re xaa mseed lo xaa

(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49)

¹⁹ Gorna mzhel yizhyo zhe zee, zhe dming, lee nu, xaa mseed lo Jesús, mkasa leen tub yoo nu msaaw nu roo yoo nel nzheb nu ne nu re xaa sawlazzh nu. Zee lee Jesús mzeeb nu mzo xsaww lo re nu, nu né xaa:

—Dix. Chul kwi re gu.

²⁰ Gorna ngulo nguné xaa kwaane, mlu xaa yaa xaa nu roo lextoo xaa lo re nu. Zee lee re nu chul doo ngok lextoo ngune lo Xaa Nabeyy stub welt. ²¹ Zee lee Jesús né lo re nu stub welt:

—iChul kwi re gu! Modxa mxaal Xuz na na, sbaaka xaal na re gu.

²² Nu mzebi xaa lo re nu, nu né xaa:

—Bkayaa gu Mbi Naban. ²³ Loka xaa yenlazzh jwalt cheen wechxinn, Dios chee jwalt cheen xaa zee; nu loka xaa nayenlazzht jwalt cheen wechxinn, Dios nacheet jwalt cheen xaa zee.

Max ngune lo Jesús

²⁴ Max, tub lo re chiibchop nu, xaa mseed lo Jesús, xaa nii re xaa lo “Kwech”, nanzot baa gorna mzhin Jesús. ²⁵ Gwluzh nzhé re nu lo xaa:

—Ngune nu lo Xaa Nabeyy.

Per lee Max mkeb né:

—Chelee nawiit na lo yaa xaa paro mzob re xaa klab nu nachebt na kwen yaa na pa mzob klab, nu nachebt na yaa na roo lextoo xaa, nalet na krer mroban xaa.

²⁶ Xon mbizh gwluzh, lee re nu mkasa leen yoo stub welt, nu welt ne noka Max nzo kwaan re nu. Nyaww roo yoo kwaan leyaw pa nzho re nu, per lee Jesús mzeeb nu mzoli xsaww lo re nu, nu né xaa:

—Dix. Chul kwi re gu.

²⁷ Zee nzhé xaa lo Max:

—Bwii yaa na nu bchep kwen yaa lu; nu bchep yaa lu leen laz na. Nagakt lu tant ned. iBle krer lee na mroban!

²⁸ Zee lee Max nzhé:

—iLu nak Xaa Nabeyy lo na nu Xdios na!

²⁹ Jesús nzhé lo xaa:

—Nle lu krer mroban na nel myun na lo lu. iWen re xaa kwaan nanet lo na nu nle xaa krer lee na mroban!

Chozhiin mkee yech ne

³⁰ Jesús mle zyen doo stub naz kwaan gro lo re nu, xaa mseed lo xaa, kwaan namkeet na lo yech ne. ³¹ Per lee re kwaane mkee na, zee nzho mod le gu krer lee Jesús nak Crist, Xaa Mxaal Dios Nabeyy, nu lee xaa nak Xgann Dios, nu zee snee le gu gan yalnaban kwaan tira.

Jesús mlu lo gazh xaa mseed lo xaa

21 ¹ Ngulo mded kwaane, Jesús mlu lo re nu, xaa mseed lo xaa, roo nistoo cheen Galilea, kwaan noka nii xaa Tiberias, nu snee ngoka: ² Nzo Simón Pér, Max (xaa nii xaa lo “Kwech”), Nat (xaa nak xaa yezh Caná cheen yizhyo Galilea), nu rop wech nu (nu nu nak xgann Zebedeo), nu xchop xaa kaseed lo Jesús. ³ Simón Pér né lo re nu:

—Lee na yazen mbal.

Lee re nu mkeb nzhé:

—Noka re nu ya kwaan lu.

Zee ngwa re nu, nu nguxoob re nu lo tub kano, per yaal zee namzent nu nik tub mbal. ⁴ Gorna nzeka xnila yizhyo, lee Jesús mlu lo re nu roo nistoo, per lee re nu nangunet chelee xaaya. ⁵ Jesús mnabdizh:

—Xey, ¿che nik tub mbal nangugat lo re gu?

Lee re nu mkeb nzhé:

—Nik tub ma.

⁶ Jesús né lo re nu:

—Bchep gu xkyeez gu leen nis naz lad li kano, zee yiga mbal lo gu.

Sbaa mle nuya, nu zee nyentra mod koo nu yeez, nel zyen doo mbal nguga. ⁷ Zee nzhé na, xaa tant nkela xaa, lo Pér:

—iXaa Nabeyy beya!

Gorna mbin Simón Pér, Xaa Nabeyy beya, ngok xaa xab xaa (nel mkiib xaa xab xaa zee kee xaa zhiin), nu mzeeb xaa leen nistoo. ⁸ Lee stub naz re nu nyaad leen kano, kwaan yeez nyazhe mbal, nel nzo re nu kan tub gayoo metr roo nistoo. ⁹ Nu mzhin nu roo nistoo nze tub bal, nu kayeex mbal loya, noka mlu pan lo nu, ¹⁰ Jesús né lo re nu:

—Teno gu lak mbal, ma nguga lo gu nal.

¹¹ Simón Pér nguxoob leen kano nu mdobxex xaa yeez nyazhe kwaan re mbal naro axta roo nistoo; nu leen yeez nzho tub gayoo choobchiibchon mbal, nu nixa zyen doo ma nu namrazt yeez. ¹² Jesús né lo nu:

—Te gawren gu.

Nu rese nu mzheb ngnabdizh lo xaa: “¿Cho nak lu?”, nel ne nu lee xaa nak Xaa Nabeyy. ¹³ Zee lee Jesús mbii gax nu mzen pan nu mdiiz xaaya lo nu, nu sneeka mle xaa kwaan mbal.

¹⁴ Kwaane ngok yonn welt mlu Jesús lo nu, gorna ngulo mroban xaa.

Jesús nzhedizh kwaan Simón Pér

¹⁵ Gorna ngulo ndawren re nu, Jesús mnabdizh lo Simón Pér:

—Simón, xgann Juan, ¿che nkela lu na mas ke re xaa ne?

Pér mkeb nzhé:

—Aja, Xaa Nabeyy, lu ne xmig be.

Jesús nzhé:

—Bkanap re xmbakxiil na.

¹⁶ Mbare xaa mnabdizh xaa stub welt, nzhé xaa:

—Simón, xgann Juan, ¿che nkela lu na?

Pér mkeb nzhé:

—Aja, Xaa Nabeyy, lu ne xmig be.

Jesús nzhé:

—Bkano re xmbakxiilta.

¹⁷ Ngok yonn welt mnabdizh xaa lo xaa nu nzhé xaa:

—Simón, xgann Juan, ¿che xmig be?

—Lee Pér nales doo ngok lextoo nel mnabdizh xaa lo xaa chon welt che nkela xaa xaa, nu lee xaa mkeb nzhé:

—Xaa Nabeyy, lu ne rese kwaan, lu ne xmig be.

Jesús nzhé:

—Bkanap re xmbakxiilta. ¹⁸ Wlipa na nii na lo lu, leezha mad lu nzhak lu xab lu nu nya lu pa nzhak yek lu, per leezha yex lu, nebse seli lu yaa lu nu stub xaa segak xab lu nu wee xaa lu pa nanzheklat lu ya lu.

¹⁹ Gorna nzhé Jesús kwaane, zee nzhé xaa xomod yet Pér nu sbaa le Pér gan zee gool myet lo Dios. Zeera nzhé xaa:

—¡Breke tich na!

Xaa kwaan nkela doo Jesús

²⁰ Gorna mzere Pér yenn Pér ngune Pér lee na nzhal, xaa nkedoola Jesús. Nu na nak xaa mnabdizh lo Jesús, ngwzhe kwaan ndawxchee re nu, nu nzhé na: “Xaa Nabeyy, ¿xana xaa zaa lu lo re xaa gut lu?”

²¹ Gorna ngune Pér lo na, mnadizh xaa lo Jesús:

—Xaa Nabeyy, lee xaa nee, ¿cho kwaan ded kwaan lee xaa?

²² Jesús mkeb nzhé:

—Chelee na nzhekla na banaka xaa axta gorna bare na stub welt, sbaa gaka. ¡Nu nakint ya lu pa nakabezht xaa lu! Lu nebse breke tich na.

²³ Kwaanzee mxonn diizh lo re wech lee na nayeta. Per nanzhét Jesús nayeta na, kwaan nzhé xaa nak, chelee nzhekla xaa banaka na axta gorna bare xaa, nu nakint ya Pér pa nakabezht xaa xaa.

²⁴ Leeka na, xaa mzaa Jesús kwent, nak xaa mkee re wdizh ne. Nu ne be wli nak kwaan mkee na.

²⁵ Jesús mle zyen doo stub naz re kwaan gro; nu chol nkee reseya, nzak na nixa dub yizhyo nagaat yo re yech nkee re kwaan mle Jesús.

Sbaa nak kwent kwaan mza na.